

Déli Hírlap

Redactia și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cereri de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. DR. VARNAY ELEMER

Honvagy a vallás után

írta: KULCSÁR KÁLMÁN

Roger Beausart párisi püspök szerdai előadásának élénk visszhangja van. A francia „esprit” egyik legkiválóbb képviselőjét ismertük meg benne, de nem tudunk, ha azt mondjuk, francia lélekéből és francia szájából is az örök Róma szólt hozzánk.

Aki selejtes zsurnálistáradatból ítéli meg a mai Franciaországot, az a Moulin Rouge et Comp. romantikáján és a párisi félvilági élet decadenciáján kívül édeskeveset tud az újjászülött francia lelkiesség nagy fegyvertényeiről. Aki a francia nép lassu kihalásáról olvas többé-kevésbé tendenciózus és gyanús statisztikákat, nem hisz a szemének azon erőfeszítések hallatára, melyet a francia családok az ifjúságergő hoznak. S aki csak a népfront mindenhatóságát hallja emlegetni krajcáros lapocskákban, csodálkozva dörszöli szemét a francia keresztényszocializmus ismétlődő öntudatának és mintaszerű népjóléti, illetve munkásjóléti intézményeinek láttára.

Verdier párisi bitorosérsek nemrég építette fel a századik templomát a francia fővárosban, amelyet Notre Dame de Cinema névre keresztelt el. A századik új templom — rövid idő alatt — méltán sorakozik azon katedrálisok, iskolák, nevelőintézetek és kultúrházak mellé, melyeket a fáradhatatlan főpap sok más katolikus intézmény mellett francia földön építtetett. Maga a tény is oly szédítő, hogy az ember szinte kételkedni szeretne ebben a heroikus munkában, különösen akkor, ha tudja azt, hogy Franciaországban az egyház nem élvez semmiféle állami támogatást, hanem mindent önmagából kénytelen létesíteni, vagy fenntartani.

Mindebben, — mondotta Beausart püspök — a francia lélek jeleit láthatjuk. A francia nép nem az, aminek egyes vezetői vagy vezetői a külfölddel elhitetni szeretnék. A francia nép mélyesen keresztény és ugyanez áll több oly nép lelkiességéről is, melyet jelenlegi irányítói ki akarnak zökkenteni a keresztény szellemiség kipróbált energiaforrásainak igénybevételéből.

A mai világban — mondotta előadásában Páris segédpüspöke — minden áldozat árán vállalnia kell a szabadság eszméjének védelmét. A mai világban, hogy nemzetközi kapcsolatait szilárd és maradó alapra fektethesse, igazságra van szüksége. Mert nincs szilárdabb kapocs akár az egységek, akár a nemzetek között, mint a közös, vitán felül álló igazságok, melyek meghatározzák az emberiség legfőbb érdekeinek kielégítéséhez vezető utat. A tapasztalat megmutatta, hogy az érdekek közössége nagyon is ingatag alap egymagában a nemzetközi kapcsolatok számára, mert az egyes nemzetek vagy nemzetcsoportok érdekei nagyon különbözők és legalább olyan könnyen háborúhoz vezetnek, mint a végleges béke megerősítéséhez.

Ma az emberek híjával vannak a gazdasági érdekeken felülemelkedő emberi szempontoknak. Nincsenek közös eszmék az ember természetéről, hivatásáról, erkölcsiségéről és így jöhet létre, hogy a nemzetközi kapcsolatokban is az érdekek legelső szempont (ez a pokoli világmotor) és nem egy közös erkölcsiség elfogadása, mely az igazság és szeretet szemüvegén át néz a világot. A világ leginkább azért szenved, mert semmiféle téren nincs olyan igazságra, melyet elvetnének nélkül mindenki elfogadása.

Egység helyett bomlás, bizalom helyett örökös gyanú, közeledés helyett a centrifugális örök felfokozása. Nem csoda tehát, ha a materializmus tehetetlenségének láttára a kiválóbb gondolkodókban és főképben, nemcsak a franciáknál, de minden nemzet ifjúságában ellenállhatatlan szükségként támadt fel a hit, — valami vallási honvagy — melynek hatására sokan fordulnak bizalommal a kereszténység felé és készségesen fogadják el annak isteni küldetését, melyet Jézus Krisztus adott apostolainak és ezek utódai-

EURÓPAI KONFERENCIA TERVE AZ ELŐTÉRBE

Diplomáciai tárgyalások London és Páris között
Mély hatást gyakorolt az angol külpolitika új iránya

Olaszország folytatja a lengyelbarát politikát

Londonból jelentik: Egyes lapok és politikusok véleménye szerint a Chamberlain miniszterelnök által pénteken Lengyelországnak adott biztosíték nem vonatkozik Danzigra, mert ez valójában majdnem tiszta német terület, amelyért nem lenne érdemes háborúba sodorni Európát. Van azonban ezzel ellenkező vélemény is. A helyzet kulcsa mindenesetre jelenleg teljesen Lengyelország kezében van. Miután tőle függ, hogy Danzignak a német birodalomhoz való csatlakozását illetően veszélyeztetettnek tekintendő-e, vagy sem. A Times ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a miniszterelnök kijelentése nem jelenti a status quo elhatározását, mert lehetnek olyan terület-lemondások, amelyek nem jelentik Lengyelország függetlenségének megsértését. A lapok szerint azonban a garanciavállalás a korridorra is vonatkozik.

Anglia szakított az elszigetelődés politikájával

Az angol lapok közlése szerint hétfőn folytatni fogják az alsóház külügyi vitáját, amelyben előreláthatólag először Greenwood, a munkáspárti ellenzék helyettes vezére szólal fel, majd Archibald Sinclair, Lloyd George és esetleg Eden volt külügyminiszter fognak benne részt. Az angol sajtó feltűnő egyöntetűséggel korszakalkotó fontosságot tulajdonít Chamberlain miniszterelnök péntek esti nyilatkozatának.

A lapok megállapítják, hogy ezzel a nyilatkozattal a hagyományos angol elszigetelődési politika meghalt és ennek romjain esetleg új Európa épülhet fel. A Times megállapítja, hogy a miniszterelnök nyilatkozata nem tartalmazza minden tekintetben a jelenlegi helyzet elfogadását és ha vannak még Európában problémák, amelyek tanácskozás útján elintézhetőek, úgy azt igyekeznek ilyen módon megoldani.

Az angol hadügyminiszter beszéde

Londonból jelentik: Aberdeen képviselő felszólalására Hore Belisha hadügyminiszter bejelentette az alsóházban, hogy ezer önkéntest toboroztak eddig a szárazföldi hadsereg számára. Ezután így folytatta beszédét:

— Szükségünk van megfelelő kiképzésre, elegetold felszerelésre és kaszárnyára. Jól tudjuk, hogy a világháború első évében milyen nehézségeink voltak ezen a téren. Gondoskodni kell a szárazföldi hadsereg élelmezéséről és a megfelelő tüzérvámpótlásról. Az angol kormány mindent eltesz, hogy minél előbb tető alá hozza a hadseregszervezéssel kapcsolatos terveit.

Párisi jelentés szerint a francia fővárosban szintén történelmi jelentőségűnek tartják Chamberlain miniszterelnök beszédét. A lapok egyébként, hogy az angol diplomácia újabb tanácskozási hamarosan jelentős eredményeket fognak

hozni, hogy tanítsanak minden nemzetet.

Ha az egyház szavát jobban megérték azok is, akik sohasem voltak, akik már nem, vagy még nem az ő fiai, de belátják, hogy a mai világnak nagyobb szüksége van igazságra és szeretetre, mint petróleumra, gyapotra vagy autómobilra, akkor a béke nem volna olyan távol, amilyennek most látszik és a nemzetközi kapcsolatok sem éreznék a pattanásig feszített húrok bizonytalanságát.

A keresztény társadalom nem adhatja fel az igazság és szeretet győzelmébe vetett harcot. A kereszténység továbbra is legfőbb öre, támasza és megtartója a nemzet sejtjének, a családnak és megtartója a nemzet sejtjének, a családnak. Üdvösségforrása teszi a házasságot, amikor azt szentségi rangra emeli s a magzat és gyermek jogait védi a kényelem és divat életvesztítő önzése ellen. A lelki megerősödés és újjászülés teheti a családot ismét azzá, aminek

Leszögezi a lap vezércikke, hogy az Anglia által létrehozandó szövetség nem támadó jellegű, már csak azért sem, mert Anglia sohasem volt Németország bekerítésének híve. Végtül a lap szerint Anglia egy Lengyelországot érő támadás esetében, elsősorban tengeri haderejével sietne segítségére.

EDEN IS CSAK AZT TENNÉ, AMIT CHAMBERLAIN

Eden beszédét mondott New Castleban, a nemzeti szervezetek gyűlésén. Többek között a következőket jelentette ki:

— Nem hiszem, hogy pillanatnyilag lehetne más politikát csinálni, mint amelyet Chamberlain csinál. Ezt a politikát ajánlottam jó magam is már hónapokkal ezelőtt. Franciaországot minden fenntartás nélkül segíteni kell, ha háborúba keveredik.

Az angol hadügyminiszter beszéde

hozni. A francia népfront lapjai meglegedéssel állapítják meg, hogy

az egyetemes biztonság elvét Chamberlain miniszterelnök újból életre keltette.

Párisban messzemenő következtetéseket vonnak le a pénteken elhangzott alsóházi nyilatkozatból és valószínűnek tartják, hogy hamarosan angol-lengyel szövetségi szerződés megkötésére kerül sor, amely hasonló lesz a francia-angol szerződéshez. A szövetségbarát lapok azt kívánják, hogy a védelmi szövetségben a Szovjetnek is szerepet adjanak. Egyes lapok azt írják, hogy

évszázadok óta nem hangzott el angol miniszterelnök szájából olyan beszéd, mint a péntéki.

A Jour szerint a nyilatkozat példátlanul áll az angol történelemben.

lennie kell: a jellemformálás nagyszerű műhelyévé, amit semmiféle más intézménnyel nem lehet pótolni és helyettesíteni. Egszóval, a kereszténység adja a legjobb állampolgárokat az államnak s a keresztény szellem teremtheti meg a legigazságosabb állami kereteket is az egyén boldogulásának.

Ez a tudat a nyugati szellemiség új erőrekapásának egyetlen biztos alapja. Ebben a tudatban nevelődik az új francia értelmiség értékeiből fele. Ebben a tudatban kell, hogy találkozzon a katolikus világegyházzal minden keresztény felekezettel. Az evangéliumi tanítás, melynek univerzális kapcsolata az örök Róma örök letéteményét képezi, ki kell, hogy áradjon minden, magát kereszténynek valló közösségre, mert mindenkinek szól az apostol üzenete: „ne széressünk szóval, se nyelvvél, hanem cselekedettel és igazsággal...” (János I. 3, 18).

Az angol elhatározás: a meglepetések megelőzése

Párisból jelentik: A francia államtanács szombaton délelőtt főleg külpolitikai kérdések vizsgálatával foglalkozott. Bonnet külügyminiszter beszámolt a külpolitikai helyzet újabb fázisairól, valamint a Páris-London és a többi fővárosok között folyó tárgyalásokról. Kijelentette, hogy Chamberlain miniszterelnök pénteki közlése főleg a legfontosabb bajon igyekezett segíteni és

meg akart előzni minden olyan meglepetést, amelyet tárgyalásokkal lehet megoldani.

Angliának Lengyelország melletti állásfoglalása

Az olasz sajtó nem kommentálja Chamberlain bejelentését

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban nagy feltűnést keltett a Lengyelországnak nyújtandó segély bejelentése. Római politikai és diplomáciai körökben élénken tárgyalják az angol közlést. A reggeli lapok londoni és varsói jelentések alapján számolnak be Chamberlain miniszterelnök nyilatkozatáról és annak a világ fővárosaiban keltett visszhangjáról.

A Popolo di Roma szerint nem szabad elfelejteni, hogy Angliában választások előtt állnak.

Ami pedig a közép- és kelet-európai veszélyeket illeti, ha ilyen veszélyek nincsenek, akkor ezeket ki kellene találni. A lapok általában leközlök a nagyjelentőségű eseményt, de ahhoz nem fűznek különösebb kommentárokat.

A római angol nagykövet tárgyalása

A Matin római tudósítója nemzetközi értekezlet összeállításának lehetőségéről számol be. A lap tudósító jelentése szerint Rómában állítólag angol részről kezdeményező lépés történt egy ilyen nemzetközi értekezlet egybehívására. Az értekezleten Franciaország, Anglia, Németország, Olaszország, Románia, Lengyelország és Magyarország képviselői vennének részt. A konferenciának az volna a feladata, hogy valamennyi elintézésre váró nemzetközi kérdés megoldását lehetővé tegyék. A Matin római tudósítója szerint Sir Noel Charlesro mai angol nagykövet ebben az ügyben tegnap beható megbeszélést folytatott Ciano olasz külügyminiszterrel, aki a maga részéről elfogadhatónak találta a tervet.

Rómában Chamberlain tegnapi nyilatkozata úgy a hivatalos politikai körökben, mint a közvéleményben mély benyomást keltett, mert olyan országról van szó, amellyel Olaszország szoros baráti kapcsolatban áll. Bizonyos olasz politikai körök arra az álláspontra helyezkednek, hogy a német diplomácia a lengyel kérdésben taktikát tévesztett és nem helyezkedett a realitásokra, mert olyan időben vetette fel a lengyel-német problémát, amidőn Európa közvéleménye még mindig Csehország bekebelezésének hatása alatt áll.

FONTOS TÁRGYALÁS VARSÓBAN

Varsóból jelentik: Mascicky köztársasági elnök, Ridz Smigly főparancsnok és Skladkov-

által a nyugati hatalmak és a kelet-európai államok között kölesönös segélynyújtási egyezmény jött létre. Foglalkozott ezután az államtanács a Spratti-szigeteknek a japánok által való megszállásával is. Valószínű, hogy a francia kormány tiltakozó jegyzéket intéz a japán kormányhoz.

Az államtanács végül hozzájárult ahhoz, hogy a bucurestii francia követséget nagykövetséggé alakítsák át.

Az új bucurestii nagykövet személyére nézve a legközelebbi államtanács hozza meg a döntését.

szky miniszterelnök ma nagyfontosságú megbeszélésre ült össze Chamberlain miniszterelnök pénteki nyilatkozatával kapcsolatban.

LENGYELORSZÁG TOVÁBBRA IS FÜGGETLEN KÜLPOLITIKÁT FOLYTAT

Chamberlain nyilatkozatát lengyel politikai körökben úgy magyarázzák, hogy az angol kormány most első ízben ismerte el az egyenlő békebiztosíték elvét Kelet és Nyugateurópára vonatkozólag.

Lengyelország elégtétellel üdvözlö az angol kormány fontos elhatározását, mindazonáltal semmi oka sincs arra, hogy meg-

Lengyel-litván szerződés készül

Kaunasból jelentik: Lengyelország és Litvánia között élénk diplomáciai tevékenység folyik a két állam közötti viszony szabályozása érdekében. Hír szerint Lengyelország megnevezett támadási szerződést kínált fel Litvániának. E szerződést határmegállapítás előznie meg, mivel a két szomszéd állam között a határok még mindig nincsenek véglegesen megállapítva.

Letárgyalják a kisebbségi kérdéseket is. Amennyiben a tárgyalások sikerre vezetnek, úgy szerződést az ünnepek után fogják aláírni.

Litván tiltakozás Berlinben

Kaunasból jelentik: A diéta megküldötte Svetona köztársasági elnöknek a német-litván szerződést Memel átadásáról, amelyet az elnök

változtassa független külpolitikáját. Beck külügyminiszter londoni látogatása fontos határvonal lesz az angol kormányban a biztonság kérdésével kapcsolatban tárgyalásaiban. A londoni megbeszéléseken a biztonság kérdésén kívül egész sor más kérdést is megvitattak. Többek között a gyarmati és a zsidókérdésről is lebeszéltek. Mint ismeretes, Gafencu külügyminiszter felhatalmazta Beck külügyminisztert, hogy utóbbi kérdésben a román álláspontot is előtérbe jesse.

A NÉMETEK SZERINT NYILATKOZATOKKAL NEM LEHET ELINTÉZNI A DEMOKRATA VERESÉGEKET

Német hivatalos részről nyilatkozatot adott ki Chamberlain angol miniszterelnök beszédével kapcsolatban. A nyilatkozat többek között ezket mondja:

— Érthetetlen az a tény, hogy az angol miniszterelnök úgy érezte, hogy nyilatkozni kell a holott legújabb nyilatkozata semmi újat nem tartalmaz. Ez a nyilatkozat csak arra alkalmas, hogy nyugtalanságot keltsen és növelje az elleneszenet Németország iránt. Anglia akciója az irányult, hogy a kisállamokkal elhitesse, hogy kész miattul: akcióba lépni. Az utóbbi hónapokban a demokrata államokat sokkal nagyobb vigyáreség érte, semhogy nyilatkozatokkal és gesztusokkal azt ellensúlyozni lehetne. Chamberlain angol miniszterelnök nyilatkozata nem fogja a rá kényszeríteni Németországot, hogy megváltoztassa szisztematikusan kiépített közép-európai terveit.

AMERIKA CSAK ERKÖLCSILEG TÁMOGATJA ANGLIÁT

Washingtonból jelentik: Az amerikai sajtó megállapítja, hogy Chamberlain miniszterelnök alsóházi beszédének forradalmi jelentősége van. Kijelentik, hogy a beszéd az angol politika lejelentősebb forduló pontja volt, amióta Chamberlain apja a háború előtt az úgynevezett vitalisták politikát megkezdte. Roosevelt elnök kárlőben üdülőhelyén tartózkodik, de onnan állandó telefonösszeköttetést tart fenn úgy Londonnal, mint Párisal és Washingtonnal. Állítólag Rooseveltnek szíriárd az az elhatározása, ha nem is katonailag, de erkölcsileg támogatásban részesíti Angliát.

Mussolini az angol-olasz közvetlen tárgyalások miatt váratlanul visszatért Rómába

Az olasz külpolitika feltűnően párhuzamosan halad az angol állásponttal

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök a lakosság lelkes ünneplése közben járja be a kalábriai felsziget városait és falvait. Ahol megjelent, mindeniütt tízezres tömegek fogadták. A Duce szombaton reggel folytatta útját és délelőtt megnyitotta a volturiai közmunkálatokat. Délben a miniszterelnök elhagyta a kalábriai felszigetet és visszautazott Rómába.

Mussolini miniszterelnök szombaton délután váratlanul visszaérkezett Rómába. Megérkezése úgyszólván észrevétlenül történt és azonnal a Palazzo Venezia-ra hajtatott, ahol nyomban fogadta Ciano gróf külügyminiszter látogatását.

A Lavoro Fascista című lap érdekes értesüléseket közöl Mussolini tudósítójától. E szerint figyelmet érdemel az a feltevés, hogy a London- varsói megbeszéléseknek az a célja, hogy az angol-francia megegyezést szélesebb körű európai megegyezéséssé lehessen kifejlesztetni. Megerősíti ezt a látszatot az a tény, hogy

úgy Londonban, mint Rómában feltűnő és egymással összhangban levő diplomáciai tevékenységet fejtenek ki.

Mint emlékeztetés, Mussolini miniszterelnök már a múlt vasárnapi beszédében is megemlékezett

arról, hogy az európai béke megszervezése érdekében Londonból megkeresés érkezett hozzá. Valószínűleg ezzel áll kapcsolatban Ciano gróf külügyminiszternek az a tanácskozása, amelyet a római angol nagykövettel folytatott. Bizonyos tehát, hogy

az angol kezdeményezésnek általános békítő célja van.

Ebben pedig valószínűleg Olaszországnak rendkívül fontos közvetítő szerepe lehet, tekintettel arra, hogy politikája a Berlin—római tengelyen alapul,

másrészt pedig azért is, mivel baráti kapcsolatokat tart fenn Lengyelországgal.

Érthető tehát az is, hogy Chamberlain első lépése a pénteki nyilatkozat után az volt, hogy széleskörű eszmecsere céljából Olaszországhoz forduljon. A lap szerint azonban az angol miniszterelnöknek figyelembe kell venni, hogy Róma semmiféle kezdeményezésben nem vesz részt, amíg szent igényeit el nem ismerik. Mindenesetre nehéze ezekből a hírekből kihámozni a valódi helyzetet. Bizonyos azonban, hogy Mussolini miniszterelnök visszaérkezése közvetlen összefüggésben áll az angol-olasz eszmecserekel.

fog végleg megerősíteni. A litván kormány be-
lini követe közbenjárta a német kormánynál, hogy a jelenlegi memeli helyzet nem felel meg a mi-
hétén megkötött egyezménynek, mert szám-
litvánt letartóztattak és gazdasági úton üldö-
tek.

— FELGYUJTOTTÁK AZ ARABOK
TRANSZJORDÁNIAI PETROLEUMVEZETEKET.
Londontól jelentik: A transzjordániai petr-
oleumvezetéket megrongálták és felgyújtották. E-
akrai rendőrbiztos ellen merényletet követtek el.
mint az lakását elhagyta. A rendőrtiszt nem szem-
vedett sebesülést. Az utolsó hetek terrorcselekm-
nyeinek áldozata 5 halott és 8 sebesült.

— FRANCO TÁBOROK KÖSZÖNETE
HITLER KANCELLÁRNAK. Berlinből jelentik: Fran-
co tábornok Hitler kancellárhoz a következő ávini-
tot intézte: A spanyol nép és magam is melegen ké-
szülünk hadseregünk végleges győzelme alkalmával
küldött üdvözlést. A nehéz órákban a spanyol nép
megismerte, hogy kik az igazi barátai.

— A BERLINI RÓMAN KÖVET MEG-
SZORÚZTA AZ ISMERETLEN KATONA SÍ-
JÁT. Berlinből jelentik: Radu Critescu, Román
berlini követe Gardes ezredes katonái attasé kísé-
retében koszorút helyezett az ismeretlen katona sí-
jára. A jelenetnél egy dicszázad tisztelget.

— NYOMÁBAN VAN A RENDŐRSÉG.
GYÓGYSZERESZNÓ GYLKOSÁNAK. Bucures-
ből jelentik: Ismeretes, hogy csütörtökön a Buleva-
dul Ferdinand egyik gyógyszerertárában meggyilkol-
va találták Tampeanu gyógyszeresznót. Ma sikerit
a tettes kilétét megállapítani. Az illető Jon Hisar,
falticeeni származású 42 éves férfi, aki a leányt
elkövetett erőszak miatt öt évi börtönrre volt ítélve.
Tetteslára egy beszarábiai nő, a 30 éves Teacanu
Olga, aki mint cseléd állt el a gyógyszeresznón.
Hisanu tegnap a munkakamaránál járt, hogy me-
terkényvet váltson ki, mások pedig új ruhába öltö-
ve látták. Úgy hiszik, hogy a fővárosban tartózk-
dik és a rendőrség nyomában van.

1939. április 3.

Beszélt Hitler az Admiral Tirpitz-cirkáló felavatásánál

„Németország nem áldoz fel semmit létfonosságú kérdéseiből“. Támadás „valamely angol államierő” ellen. Csehországra évszázadok óta létező jogot jelentett be a kancellár

Berlinből jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár szombaton délelőtt megérkezett Wilhelmshafenbe, az új német csatahajó felavatására. A város népe lelkes fogadtatásban részesítette Hitlert. Délelőtt 11 órakor hajóvárban megtörtént az új, hatalmas páncélos cirkáló vízrebocsátása. A cirkálót Tirpitz német tengernagy nevével keresztelték el, és a vízrebocsátási ünnepségen Hitler beszédet mondott. Szombaton délután egy órakor a wilhelmshafeni városházára hajtatott, ahol a város főpolgármestere átnyújtotta Hitlernek a város díszpolgárává való kinevezéséről szóló oklevelet.

HITLER KANCELLÁR BESZÉL

Hitler kancellár beszédében visszatekintett a német népet megérintő eseményekre. A leszedést csak Németország hajította végre, míg a többi állam tovább fegyverkezett. De mindezek után is valóságosan lehetetlenné tették a német lépés megélhetését. Mindezek után Hitler rámutatott arra, hogy a nemzeti szocialista hatalom felvétele óta hogyan járult hozzá Németország fellendüléséhez.

— Én nem azért vagyok itt — mondotta — beszéde további részében — és a német nép nem azért teremtetett, hogy olyan törvényeknek rendelkezze alá magát, amely Angliának és Franciaországnak tetszik. Németország fellendülését csakis önmagának köszönheti. Ebben senki nem volt a segítségünkre. Ha ma egy angol államférfi azt mondja, hogy az összes kérdéseket konferenciák útján meg lehet oldani, erre én csak azt felelehetem, hogy tizenöt éven át elég idő volt arra, hogy a problémákat megbeszéljék. Meg vagyok győződve arról, hogy nem lehetett volna semmiféle tárgyalásokkal jobban megoldani a mi problémánkat még tizenöt éven keresztül sem, mint ahogyan azokat mi oldottuk meg sokkal rövidebb idő alatt. Volt különben egy idő, amikor magam is tanácskozások révén igyekeztem a kérdéseket megoldani. De aztán beláttam, hogy mégis az volt a leghelyesebb út, amelyet én választottam.

Ezután Németország gazdasági fellendüléséről és a munkanélküliség megszüntetéséről beszélt. De hat esztendő nem volt elég idő ahhoz, hogy valamennyi problémát megoldhassuk. A megmaradt problémákat is el fogjuk végleg intézni. De nemcsak belpolitikai téren, hanem külpolitikai téren is fontos problémákat oldottunk meg.

AZ ERÉNYES ÉS NEM ERÉNYES NÉPEK

— Ha a világ azt mondja, hogy a népek erényes és nem erényes népekre kell felosztani, akkor én azt felelehetem, hogy nem földi ember mondhat ítéletet arról, hogy egy nép erényes-e, vagy sem. Ezt az Uristenre kell bízni. De vajon lehetséges lenne-e, hogy Anglia és Franciaország az erényes népek közé tartozna, míg Németország a nem erényesek közül való. Anglia évszázadokon át vajjon erényes eszközökkel követte el azokat a módszereket, amelyekkel megszerezte magának a világ egynegyed részét. Én ezekről az okoskodásokról csak azt mondhatom, hogy Anglia soha nem cselekedett erényes eszközökkel, de azért most mégis erényességről beszél.

Szóváltotta ezután a birodalmi vezér a volt német gyarmatok kérdését. Húsz esztendővel ezelőtt az angol államférfiak az erényesség fogalmával össze tudták egyvetetni azt, hogy Németországtól elvették gyarmatait. A nemzeti szocialista uralom elején igyekezett minden kérdést tárgyalások útján megoldani és ezért javaslatokat terjesztett elő, de valamennyi javaslat elutasításra talált. Ekkor belátta, hogy más eszközökhöz kell folyamodni. Majd rámutatott a palesztinai eseményekre. Azt kérdezi, hogy ki adott jogot Angliának arra, hogy Palesztinában olyan túlzott szigorral járjon el az arabokkal szemben csak azért, mert azok a hazájukért küzdnek? Kijelentette, hogy a német nép és a német birodalom nem hajlandó életbevágó érdekeket feláldozni és nem hajlandó a felmerült veszélyeket tétlenül nézni. A szövetségesek annak idején mindenre való tekintet nélkül rajzolták meg Európa térképét és Németországnak még csak arra sem volt módja, hogy hozzájáruljon.

CSEHORSZÁG ÜGYE

— Mi nem gyűlöljük a cseh népet — mondotta. — Évszázadokon keresztül együtt éltünk velük. Ezt azonban lehet, hogy az angol állam

férfiak nem tudják. A cseh nép ezer éven át német császároknak hódoltak, azután sok évtizedeken át a német életterülethez tartoztak. Ezt az angolok nem tudják, de nem is kell tudniok. Németország nem támadt volna az önálló cseh állam ellen, ha az nem lett volna a Németország elleni támadás egyik eszköze. A mai Németország nem nézheti türelmesen, hogy darabont kishatalmak őrizzék, mert ha azok a kishatalmak, melyek a nagyhatalmak számára ki akarják kaparni a gesztenyét a parázsból, megégethetik a kezüket.

— Bennünk senki ellen nincs gyűlölet. A cseh nép ellen sem volt semmi kifogásunk, ha nem lett volna ez az ország egy Németország ellen készülő támadás központja. Én csak a történelmi és a földrajzi alapelveinek megfelelően rendeztem a helyzetet. Mi nem támadni akarunk más népeket, csupán csak gazdasági kapcsolatunkat akarjuk kimélyíteni és ebben a munkában sem európai, sem tengerentúli államférfiút nem fogadok el tanítást. A német birodalom nem tűr bekerítő politikát. Az angol flottaszereződésben az volt a cél, hogy sohasem legyen háború Németország és Anglia között. De ennek a megállapodásnak kétoldalúnak kell lennie. Ha Anglia ezt már nem tartaná, tudomásul vesszük és a német nép készen és elszántan nézi a bekövetkezendőket. Erősek vagyunk és azért vagyunk erősek, mert egységesegek vagyunk. Fegyvereinket többé semmilyen szóval nem vesszük ki kezünk közül. Így gondolkoznak barátaink is és elsősorban Olaszország. A tengely megdönthetetlen, mert azt nemcsak a józan ész, hanem az igazságosság és az idealizmus teremtette meg. Az olasz fasizmus és a német nemzeti szocializmus közötti szövetség erősebb, mint az angol demokrácia és Sztalin bolsevizmusának összefogása.

RÖDER — FÖTENGERNAGY LETT

Hitler birodalmi vezér szombaton Röder tengernagyot, a német haditengerészet főparancsnokát, főtengernaggyá nevezte ki. Hitler ezt személyesen hozta tudomására Rödernek a Tirpitz cirkáló vízrebocsátási ünnepségén és átnyújtotta neki a főtengernagyi pálcát, amelyen a következő felírás van: „A harmadik birodalom első főtengernagyanak. Hitler Adolf.“

A „törzsökös magyarság“ a magyarországi zsidójavaslat ellen

A „sarkányosok“ tartanak tőle, hogy idegenekkel pótoíják a zsidók által elhagyott helyeket

Budapestről jelentik: Az úgynevezett törzsökös magyarság sarkányos mozgalmának vezetősége feltűnést keltő emlékirattal fordult a felsőház tagjaihoz. Rámutatott az emlékirat arra a veszedelmes helyzetre, hogy a zsidó javaslat révén a zsidóság egyrésze ki fog szorulni a városi állásokból és mivel nincs utánpótlás, az a veszedelem fenveget, hogy ezekben az állásokban túlnyomó részt idegen származású beszüntető városi népelem fog bekerülni,

amely eddig is számarányát túlhaladó mértékben foglalta helyét a városi középosztályban. A törzsökös magyarságra nézve ez csak veszedelmet és súlyos kárt jelent.

Ennek a néposztálynak ugyanígy joga kiszorítani azt a zsidóságot, amely teljesen magyarrá vált. A mozzalom vezetői ez ellen élesen tiltakoznak és kérik a javaslat olyan módon való megoldását, hogy ez meg ne történhessen. A törzsökös magyarság mozgalmának legfontosabb kérdése a földreform megoldása, de ez csak akkor lehetséges, ha a zsidójavaslat végrehajtása nem idéz elő súlyos társadalmi megrázkodtatást a magyar középosztályban. Már pedig a zsidójavaslat az emlékirat szerint teljesen idegen fajvédelmi célokat szolgál és a magyarság szempontjából a legnagyobb mértékben ártalmas.

A temesvári Lloyd társulat feloszlata ügyében a Semmitőszék elhalasztotta a döntést

Körülbelül két év előtt a temesvári tőzsde és a nemzetgazdasági minisztérium kormánybiztosa együttesen kérték a temesvári Lloyd feloszlását. A tőzsde egyben kérte a Lloyd vagyonának a maga részére való odaítélését kérte. A Lloyd társulat vagyonát impozáns székhez képezi. A törvényszék és a tábla elrendelte a társulat feloszlását és háromtagú felszámoló bizottságot nevezett ki, melynek feladata a vagyon jogerős döntésséig kezelnie.

A feloszlattal kimondó ítélet ellen az érdekeltek felfolyamattal éltek, főleg azzal az indokkal, hogy sem a törvényszék, sem a tábla nem tett eleget a vagyon odaítélésére vonatkozó kérelemnek. A

legfelsőbb Semmitőszék március 31-re tűzte ki a tárgyalást és arra leutazott Brebenaru Vasile társulati igazgató és Bíró Jenő dr. ügyvéd a Lloyd társulat képviselőiben. A minisztériumot Ceausescu ügyvéd képviselte.

A Semmitőszék első tagozata előtt az ügy pénteken érdemleges tárgyalás alá nem került. Brebenaru Vasile szombaton este visszatért a városba és közölte a Déli Hírlap munkatársával, hogy a Semmitőszék a felek kérelmére elhalasztotta a tárgyalást és új határnapot tűzött ki május 31-re. A Lloyd-társulat ügyének elintézése ezzel két hónapra tolódott el.

Göbbels Rhodonsa ment

Athénből jelentik: György görög király pénteken kihalgatáson fogadta az Athénben tartózkodó Göbbels német propagandaminisztert, aki a kihalgatás után felkereste Metaxas miniszterelnököt, majd résztvett a tiszteletére rendezett villásreggelin. Szombaton repülőgépen folytatta útját Rhodos szigetére, ahol néhány napot tölt.

Berlinben nincsen már Londonerstrasse

Baselből jelentik: A Baseler Nachrichten jelentése szerint a Berlin északi negyedében levő Londonerstrasset Petersstrassera változtatták Karl Peters afrikai gyarmatalapító nevére.

Lezuhant Moreau báró, az egyik legkiválóbb német pilóta

Berlinből jelentik: Moreau báró ismert német repülőszázados pénteken délután próbarepülés közben lezuhant és meghalt. Egyik legkiválóbb német pilóta volt és ő irányította annak idején a Kondor repülőrajnak az útját, amely elsőnek látta meg a Berlin—Newyork és visszarepülést. Ő vezette a Berlin—tokiói légi utat végzett repülőgépet is.

— MEGHALT A BIBOROSTESTÜLET HELYETTES DEKANYJA. Rómából jelentik: Donato Peretti bíboros, a bóbrosi testület helyettes dékánja szombaton délelőtt 80 éves korában hirtelen meghalt.

— A HALÁLRAÍTELT WEIDMANN NEM KÉR KEGYELMET. Párisból jelentik: Weidmann támogatja a visszautasította azt, hogy a halálra ítélet elleni felfolyamodást aláírja.

Ahol a halál aratott...

Megrázó beszámoló a borzalmas csilei földrengésről, 1700 ember pusztult el egy betonszínházban

Concepcionból írják: Megrendülve írom e sorokat kis portable-írógépem. Európáról hat hete alig tudunk valamit, nem olvastunk friss lapokat, nem láttunk híradót és így csak szűkszavú rádiójelentésekből követhetjük mi innen az eseményeket. De bármilyen kíváncsiak vagyunk is, ez a kíváncsiság nem tudja elmosni belőlünk azokat a rettenetes élményeket, amelyeknek szemtanúi voltunk a január 24-i irtózatos földrengés színhelyén, amelyről bizonyára beszámoltak az európai lapok is.

Az ember odahaza olvas ilyen újságcímeket: „Tornádó”, „Földrengés”, „Árvíz”, — de ami ezekhez a szavakhoz fűződik, az mind csak halvány álmokkép a való borzalmához képest. Nincs az a fantázia, amely csak egy századrészeről is be tudna számolni annak a dantei borzalomnak, amelynek szemtanúja voltam Chilan (ejtsd Csi- jan) városban (ötszáz kilométerre Santiago del Chilétől), ahol

negyven ezer embert pusztított el néhány szempillantás alatt a földrengés.

Jól értsük meg, egyetlen másodperc alatt negyven ezer halott! Reszket a kezem, ahogy a következő mondatot le merem kopogni, hogy: még boldogok azok, akik rögtön meghaltak. Mert sokan napokig éltek még a romok alatt és ma is még számtalan halott van a sok összedőlő ház alatt, akiket lehetetlen volt kiásni a romok alól. Ezeknek a törmeléknek a gulán

egy-egy botra tűzött fehér kendő jelzi, hogy a törmelék alatt még tetemek fekszenek.

Az első három nap alatt ötezer embert tudtak eltemetni, két méter magasságban rakták egymásra a holttesteket a temető fala mellé, tízet-tíz egy sorba, amennyire lehetett, megállapították a személyazonosságukat, majd mérszel leöntötték őket és tömegsírba árkoztak valamennyit. Most, mikor e sorokat írom, még mindig feketézászlós teherautók hordják az áldozatokat, gázmaszkos katonaság végzi az emberfeletti munkát és nincs az a pokolba vadult fantázia, amely hozzávetőlegesen is ki tudná fejezni, hogy micsoda tragédiákat éltek itt át az emberek! Akik túléltek a jézzel ki sem fejezhető katasztrófát, fedél, élelem és ital nélkül kuporognak a pusztá földön, a legtöbb mereven bámul maga elé, a szó szoros értelmében teljesen meg vannak zavarodva valamennyien.

Körülbelül százhatvan négyszögkilométernyi területen pusztított el a földrengés minden életet és minden emberi munkát, nincsenek többé vasúti vonalak, hidak, utak és a hatóságoknak ilyen terepen kell a mentőmunkálatokat végezni. A lezárt földrengési zónákra roppant nehezen jutottam be. Az iratamat ugyan megszereztem, de minthogy a tífuszoltástól nem voltak hajlandók eltüntetni és nem nagyon szerettem volna egy négy-öt napos lázas állapotnak kitenni magam, — már-már lemondtam a riportról, amikor Valparaisóba megérkeztem a Bremen zsúfolásig megtelve amerikai turistákkal, akiknek megvolt az engedélyük, hogy oltás nélkül ellá-

tothatnak a földrengési területre, azzal a feltétellel, hogy autóikból ezen a területen nem szabad kiszállniok. Így jutottam el velük együtt Talcahuánba, ahonnan kétórás autót vezet Concepcionba.

Az autóból a fényképezés volt nagyon nehéz és veszélyes, mert ha kiszálltam volna a felvételek kedvéért, megkockáztattam volna, hogy ragálykórba szállítanak és hogy utána még internálnak is. A concepcioni püspök palotájának csak az erkélye maradt épségben. És ennek köszönheti a püspök az életét, mert mikor a földrengés megindult,

kimenekült az erkélyre és a háta mögött az egész háza porrá omlott, az erkély maradt állva. Innen sikerült őt másnap reggel lementeni.

Egy többgyermekes család szerencsésen kijutott az utcára a házból és az apa visszaroht a lakásba, hogy pár takarót és ruhaneműt hozzon ki didergő családjának. S amint az ajtóból újra az utcára akart lépni, látta, hogy

a szemben lévő ház összedülő fala miként temeti alá az egész családot.

Egy gyalogjárót úgy vágott a földhöz az erős földlökés, hogy állkapcsa és összes fogai kitörték, most velünk utazik Európába, hogy valamelyik híres európai szanatóriumban renbehozzathassa összeroncsolt halálarcát. Viszünk magunkkal egy 14 éves kisfiút is, akinek minden hozzátartozója odaveszett. A nagy vasbetonépületek, úgy mint Japánban, itt is jobban ellenálltak a földrengésnek, míg a kis házak mind összedültek, maguk alá temetve a lakókat. A nagy betonszínházban, amint éppen mozielőadás volt, — 1700 ember ült a nézőtérén —

egyetlen élő lélek sem menekült meg, mert a betonmennyezet egy darabban szakadt le a nézőtérre.

A halottak rendkívüli nagy száma főleg annak tulajdonítható, hogy a földrengés este tízenegy órakor indult meg, amikor már a lakosság ja-

FRISS MINT A TAVASZI VIRÁG ILLATA!

Önt le ez az ériés fogja hasonlóan a mai naptól kezelve mossa fogait naponta fogkrém használat. Tapasztalnia fogja, hogy fogai új fényt, ragyogó fehérséget kapnak, mosolya pedig utólagos mosoly lesz. Kövesse milliók példáját és Amerika nagy filmstárijához hasonlóan a mai naptól kezelve mossa fogait naponta KOLYNOS-mal. Eddig ismeretlen tulajdonságokat fog felfedezni e teljesen új, tudományosan elaprított fogkrémben. Fogai újabb fehéré és ragyogó fényűek lesznek.

TEGYE MOSOLVÁR RAGYOGÓVÁ KOLYNOS ÁLTAL

ELŐNYÖSEB, HA NAGY TUBUS KOLYNOS-1 VÁSÁROL

varése lakásában tartózkodott. Azzal fejezem be tudósítámat, hogy élete hátralevő részében az az ember, aki ezeket a borzalmakat csak utólag látta is, nem panaszokdhat az életében többé semmire és senkire, mert ezekhez a tragédiákhoz képest, aminek csak a levegője érintette meg a lelket, — elenyésző jelentéktelenség minden apró-cseprő baj, vagy európai értelemben vett „civilizált” borzalom, ami még bennünket érhet.

Azóta pár hét mulott el és — végtelen az Isten jósága — az emberek már itt is újra bizakodni kezdenek a jövőben, hisznek az életben, mert megkezdik az építőmunkát a romokon.

Edelshaim Gyulai Ella

Bíróság előtt a „csodatevő” francia kislány, akinek távgyógyítási képessége is van

Párisból jelentik: Rendkívül nagy érdeklődés mellett tárgyalta a párisi bíróság Andrée Maurel 15 éves clairemonti leány esetét. Andrée Maurel család és kuruzslás vádjával állott a bíróság előtt.

Az érdeklődés azért volt olyan nagy a tárgyalás iránt, mert ez a 15 éves francia kislány országos hírnévként örvendett és

messzi vidékről zarándokoltak el hozzá a betegek.

A mosolygó bakfis kezeiből állítólag csodálatos gyógyító erő árad, amely az összes betegséget megszünteti. Ezerszámra tehető azoknak a száma, akik hetenkint felkeresték a csodatevő kislányt és valamennyien azt hirtel-
tették róla, hogy egyszerű simogatásával nyomtalanul elmossa a betegséget mindenkiről.

Egy évvel ezelőtt kezdte meg működését Andrée Maurel és e rövid idő alatt legendás hírré tett szert. Most a francia orvosegyesület jelentette fel kuruzslás és család címén, ezért indult eljárás ellene.

A magas, karcsú leány fölünyes mosollyal az ajkán jelent meg bírói előtt. A bíróság ura faggatta, többek között megkérdezte tőle:

— Ugy hallom, hogy a maga egész csodatevő gyógymódja abban állott, hogy egyszerűen ráhelyezte két tenyerét a betegre. Sőt, azt is hallottam, hogy távgyógyítással is foglalkozik. Hallom, hogy azokat a betegeket, akik nem tudnak magához személyesen elmenni, olyan módon gyógyítja, hogy postán küldik magának a beteg fényképét, maga réteszi kezét a beteg arcára és ettől az meggyógyul...

— Bíró ur jól hallotta, nekem valóban távgyógyítási képességem is van.

Fénykép útján is szoktam gyógyítani válaszolta fölünyes mosollyal Andrée Maurel.

A 15 éves csodatevő leány szüleivel együtt csinos kis kastélyban lakik Clairemontban. Itt fogadta a nappali szobában naponta a sokszáz beteget. Egyenként engedte be őket a lakószobába, ahol a bejárattal szemben egy emelvényen magashátú bitoros püspöki szék állott. Ebből kellett belelenni a betegnek és itt kapta a csodatevő simogatást.

— És mennyit számított mindezekért? — kérdezte a bíró.

— Szegény emberektől soha nem fogadtam el egy fillért sem, általában nem kértem pénzt senkitől.

A tehetősebb emberek közül egyesektől kétezer frankot is kaptam...

Az ügyész kérte a hatóságot, hogy vonják meg a szülői jogok gyakorlását Andrée Maurel szüleitől és helyezzék azonnal magánintézetbe a leányt, legalább öt évre...

Itélethirdetés a jövő hétre várható.

A yogik tudománya a francia kozmetikában

Ujjabban minden eddigi tapasztalat megdöntésére számít egy francia kozmetikai irányzat, mely egyenesen a hinduk tudományos megfigyeléseire támaszkodik. A hinduknál van egy félig vallásos félig világi tanrendszer, a yoga, ennek tagjai a yogik. Vannak családok, melyekben a yoga már ezer év óta öröklődik át családról családra.

A yogi alapelve az, hogy akarattal mindent el lehet érni. A francia kozmetikusok ezt a filozófiát és gyakorlati gondolatot a kozmetikában igyekeztek gyümölcsösíteni. Ha az akarat mindent legyőz, akkor akarattal önmagunkon is uralkodhatunk, legyőzhetjük testünk egészségételen hajlamait, az elhízást megszüntethetjük, sőt az életkort is növelhetjük. Ez az elv minden pontjában igazolódik a fakírok bűvészetében, hiszen a fakírok tudománya is legtöbbször az akarat erő felhasználására, tudatos koncentrációjára vezethető vissza. A fakír elhiteti magával, hogy kezét veszély nélkül szúrhatja keresztül — és a fájdalom nem jár.

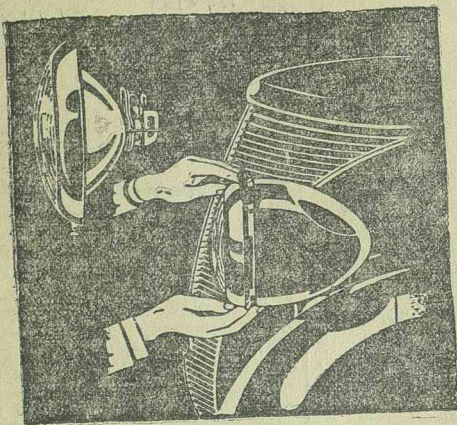
A francia kozmetikusok a légzés tudatosításán és fegyelmészen keresztül akarják elérni a test soványodását. Ebben szintén sok igazság rejlik. Elett-funkcióink ugyanis a testben lévő szerves anyagok lassú égéséből erednek, az égéshez pedig légszén szükséges nyertjük a szükséges levegőt. Köztudomású, hogy a szív és a tüdő közösen működik, ha a

légzés jó, kielégítő, szabályos, a vérünk is tisztább, mentesebb az égési termékektől, vagyis jobban és biztosabban tudja táplálni a testet. Ez pedig általános egészséget, jó közérzetet, életkedvet eredményez, ennek pedig egyenes következménye a hosszú élet.

A légzés a kozmetikusok előírása szerint úgy történik, hogy a „kliens” többször-mélyen belélegzik az orrán keresztül, az elhasznált levegőt pedig száján engedi ki. Nem szabad légzés közben erőlködni, hiszen ez az egész kozmetikai irányzat arra épült fel, hogy semmit sem szabad túlhajtani. Az előírás szerint történi légzés lehet gyakorlatilag állva, állva, később menésközben is. Eleinte legfeljebb három-négy percig tarthat egy légszén gyakorlat, de ezt óránként kell ismételni. Később fokozatosan tíz percére is lehet ezt emelni, viszont ekkor már nem fontos az óránkénti légzés, elég naponta négy-szer. A gyakorlatot különösen reggel tanácsos végezni, közvetlenül a felkelés után. „Reggel szinte elengedhetetlen” — mondja a szabály. Fontos az állandó és serény szorgalom is, nem szabad a gyakorlatot megúnni, hanem kedvvel kell végezni. Abban a meggyőződésben, hogy a légzés tudatosítása meghozza a kívánt eredményt.

Meg lehet próbálni, mert ha nem is lesz nálunk biztos, hogy nem árt.

NAGYOBB VILÁGOSSÁG

BOSCH fényszóró tükrökkel
keves pénzért:
utolérhetetlen teljesítmény!

Az eredeti amerikai tükrök behelyettesítése BOSCH fényszerősítő tükrökkel — amely munkát pár perc alatt, csekély költséggel végrehajtható — jelentékenyen emeli fényszórójának világító erejét. Ez az átszerelés nagy mértékben lecsökkenti az éjszakai utazás veszélyeit. A BOSCH fényszóró erős-de nem vakító-fényt ad. Kérje az Ön kocsija számára megfelelő tükröt.

LEONIDA & Co. és fiókjai-nál és az ország összes szaküzleteiben.

A cseh-morva protektorátus számokban és adatokban

Hatalmas természeti kincsekhez és gazdag állatállományhoz jutott a német birodalom

A Frankfurter Zeitung hatalmas cikkben ismerteti a német protektorátus alá került Bohémia és Morvaország viszonyait. Ezeknek a területeknek nagysága 49.362 négyzetkilométer, hát több mint 8000 négyzetkilométerrel nagyobb, mint Svájc, amely 41.300 négyzetkilométer. Lakóinak száma 6.773.152, amiből prágai statisztikák szerint 234.798 német nemzetiségű. A szudétánem területeknek odacsatolásával a birodalom területe 583.000 négyzetkilométerre, lakóinak száma 78,7 millióra emelkedett. A protektorátussal együtt most

A Németbirodalom területe kerekén 632.000 négyzetkilométer lett, lakóinak száma pedig 85,5 millió.

Területileg tehát feülmúlja Franciaországot, a mely 551.000 négyzetkilométer, lakóinak számában pedig Nagybritanniát és Írországot, amelyeknek 46,9 millió lakosa van.

A protektorátus alá került terület mintegy 44.000 négyzetkilométerrel kisebb, mint a volt Ausztria, lakóinak száma azonban majdnem ugyanannyi. Népsűrűségi szempontból Bohémiában és Morvaországban 137 lélek jut egy négyzetkilométerre, tehát több, mint a birodalomban, ahol a népsűrűség 135.

A volt Csehország igen sűrűn lakott terület. Városai közül, amelyeknek lakói százezeren felül vannak, Prágának 848.000, Brünnnek 264 ezer, Mährisch-Ostrauknak 125.000 és Pilsennek 114.000 lakosa van. A németek részint szétszórva, részint különböző szigeteken élnek, mégpedig Prágán, Pilsenen, Mährisch-Ostrauk kívül Budweiss, Iglau és Brünn körül, továbbá a wischau nyelvű szigeten és Olmütz környékén.

A két tartomány egymáshoz való viszonyáról az alábbiakat írja a Frankfurter Zeitung:

Bohémia

32.441 négyzetkilométert felelő területével majdnem kétszer akkora, mint Morvaország, a melynek a kiterjedése 16.921 négyzetkilométer. Lakóinak száma 4,77 millió, szintén a kétszerese Morvaország 2,30 millió lakosának. Vallási szempontból

a római katolikusok vannak túlyomó többségben.

Bohémiában a lakosság 68,5 százaléka, Morvaországban 84,8 százaléka római katolikus. Bohémiában a lakosság 1,25 százaléka, Morvaországban 1,5 százaléka zsidó. Az egész protektorátusban mintegy százezer zsidó él. Foglalkozásra nézve Bohémia lélekszámának 38 százaléka iparos, 27 százaléka földművelő, Morvaországban az iparosok száma 39, a földművelőké pedig majdnem 30 százaléka rug. A foglalkozási ágak szerint való megoszlás tehát alig különbözik a Versailles utáni Németbirodalom viszonyaitól, amelyben itt az iparban foglalkoztatottak száma a lakosság 41 százaléka, a föld- és erdőgazdaságban működtetőké 39 százalék volt.

A protektorátus alá jutott területek legfontosabb földművelő vidéei Bohémiában fekszenek az Elba völgyében, továbbá Morvaországban a March folyó mellett és ettől nyugatra, a

különösen termékeny Hanna vidéken. Bohémia és Morvaország gabonatermését 3,28 millió tonnára becsülik, beleszámítva ebbe a kukoricát is. (1938-ban az egész nagynémet gabonatermés kerekén 29,7 millió tonna volt.) Más fontos terményei ennek a területnek gyümölcs, komló, dohány és hüvelyesek. A volt Csehország állatállománya 2,3 millió darab, ebből 1,2 millió tehén és 1,95 millió sertés.

Az ipari központok aszerint alakultak ki, hogy

az egyes vidékeken milyen természeti kincsek találhatóak. Így a kladnói és beranni gazdag szénterületek és vasérclelőhelyek kifejlésztették a kladnói, prágai és pilseni fém- és vasipart. Ugyanez áll Mährisch-Ostraura is.

Az élelmi és élvezeti cikkeket előállító ipar a nagy közlekedési centrumokban és különösen termékeny vidékeken fejlődött ki, így Olmützben, Gödingben, Prágában és Pilsenben, — különösen a cukor-, szesz- és söripar. Ezzel szemben az iglauri, nachodi, brünni textilipar, valamint a zlími cipőipar inkább történelmi hagyomány alapján fejlődött.

A természeti kincseket nézve, Bohémia termése 2,3 millió tonna kőszén, 745.000 tonna vasérc, 109.000 tonna ólom- és cinkérc, 43.000 tonna mangánérc. Morvaországban évente 5,29 millió tonna kőszén, 0,38 millió tonna barnaszén, 1,34 millió köbméter földgázt, a kohóművekben pedig 1,14 millió tonna nyersvasat termelnek ki.

Huszezer spanyol menekült tartózkodik Alicanteban

Két köztársasági vezetőt halálra ítétek Madridban

Oranból jelentik: Alicanteből érkezett hírek szerint huszezer spanyol köztársasági menekült tartózkodik a kiűrités előtt álló városban és arra vár, hogy hajót kapjon az elmeneküléshez. A „Winnipeg” nevű hajót hatezer köztársasági menekült hagyta el Spanyolországot. A hajó fedélzete zsúfolva volt egymás mellett szorongó menekültekkel. Úgy hírlík, hogy a menekülésre váró emberek között vannak a madridi védősereg tagjai. A nemzeti csapatok már megközelítették a

várost, de úgy látszik, külső beavatkozásra nem vonulnak be és arra várnak, hogy a menekülteket elszállítsák.

A madridi hadbírósg halálra ítélte Manuel Alcazar Montezt, aki a polgárháború idején lefejeztette Lopez Ocoa tábornokot. Úgy vélik, hogy ugyanez a sors vár Abel Aparicio Sonchezra, az igazságügyi alkalmazottak vezetőjére, aki a köztársasági csapatok mellé állította a spanyol igazságügyi tisztviselőket.

Franciaország tőkét bocsát Románia rendelkezésére kincsei kihasználására

Tatarescu párisi követ érdekes kijelentése a francia-román szerződés aláírásakor

Párisból jelentik: Pénteken ünnepélyes külsőségek mellett írták alá a francia külügyminisztériumban a francia-román kereskedelmi megállapodást. A tárgyalások négy hónappal ezelőtt kezdődtek meg Tatarescu párisi nagykövét vezetésével. A megállapodást párisi nagykövetségünk, Bonnet külügyminiszter és Gentin kereskedelmi miniszter írták alá. Az ünnepség során Bonnet beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy ez

a kereskedelmi megállapodás a francia-román együttműködést tükrözi vissza,

amely mindenkor az európai békét szolgálta. Tatarescu nagykövét hosszabb beszédében válaszolt a francia külügyminiszter szavaira. Válaszában hangsúlyozta, hogy a román mezőgazdasági és ipari termékeknek felvevő piacra van szükségük, mert mindennáron növelni kell a román paraszt életfeltételét és a legutóbbi román kormány eddig is mindent elkövetett a nemzeti termelés és a nemzeti jövedelem fokozására. Romániának inventációs tö-

kére van szüksége, hogy ki tudja akmázni természeti kincseit. Ez az oka annak, hogy az ország gazdasági lehetőségeket keres terveinek kivételére, ezért gazdaságilag és pénzügyileg együttműködik olyan országokkal, amelyek ezt lehetővé teszik. Feltehetőleg kihangsúlyozni, hogy

Románia e tekintetben monopóliumot egyetlen államnak sem biztosított,

mert tudja, hogy a gazdasági kiszolgáltatottság politikai kiszolgáltatottságot von maga után. Románia megőrizi gazdasági függetlenségét és határainak sértetlenségét.

Gentin kereskedelmi miniszter az okmány aláírása után ugyancsak beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a román-francia kereskedelmi megállapodás jelentős lépés a két ország közötti szoros kapcsolatok kihangsúlyozására. Franciaország a maga részéről tőkét bocsát Románia rendelkezésére a természeti kincsek minél intenzívebb kihasználására.

Egy magyar tudós újfajta „injekcióskezeléssel” óriásnövényeket állított elő

Kétszeresre növelte a paprikát, négyszeresre nagyra a lent

Szegedről jelentik: A szegedi paprika-parlament legutóbbi ülésén nagy feltűnést keltett dr. Györfly István professzornak, a szegedi egyetem botanikus tanárának az a váratlan bejelentése, hogy egy fiatal magyar tudós olyan új hatóanyagot fedezett fel, amelynek alkalmazása egészen új irányba terelheti a paprikatermelést és megsokszorozza a terméseredményeket azzal, hogy az eddig ismert termésnagyságnál jóval nagyobb és értékesebbet, az eddigi paprika két szeresét tudja beérlelni.

Ez a szer a paprikapalánta csirájára csöp-pentve elváltozásokat idéz elő a növény életében, — nagyobb lesz a paprikacsó, sötétebb a paprika színe, jóval zamatosabb az íze és

jelentékenyen nagyobb a C-vitamin tartalom.

A professzor bejelentése rendkívüli figyelmet keltett, hiszen arról van szó, hogy az új „növényinjekciózással” forradalmasítani fogják a termelést és megszületik a kétszeresre nagyobb „csodapaprika”.

Azóta kiderült, hogy az addig ismeretlen tudós dr. Györfly professzor fia: dr. Györfly Barnabás, aki állami csereszöntőddijjal két év óta a berlin-dahlemeri Kaiser Vilhelm Institut biológiai osztályán dolgozik a világhírű dr. Fritz von Wettstein professzor mellett és növényörökléstan kutatásai szakkörökben már eddig is nagy elismerést arattak. A fiatal magyar tudós kísérletei során nemcsak kétszeresre nagyobb paprikát állított elő, hanem ami ennél még fontosabb a mezőgazdasági termelés és főképp a mezőgazdasági ipar szempontjából, — mintegy négyszeresre nagyobb lent is.

Ha a kísérletek további eredményekkel járnak, az új növényinjekciózási módszer egészen át fogja alakítani az ipari növények és az ugynevezett kultúrnövények termelését és gazdasági jelentőségét.

Az első bejelentés után a fiatal tudós tovább folytatta kísérleteit és most publikálta először vizsgálatainak nagyjelentőségű eredményeit.

Természetesen az „injekciós” kísérletek még nem fejeződtek be, a más ismert eredmények mellett számos más fontos növényre is kiterjednek. Jelenleg az 1400 kísérleti cserép mellett

24 fajta növényről folytatja az örökös-tani vizsgálatokat,

amelyek a növények jelentékeny megnövelésére irányulnak. Ma már nemcsak szakkörök, hanem gazdaságpolitikusok várnak jelentős eredményeket, hiszen éppen a mezőgazdasági iparban nélkülözhetetlenül fontos növények megsokszorozásáról van szó.

A csodálatos növényinjekciózás lényege, a mellyel óriási növényalakokat lehet elérni, a következő: a kísérleteknél használt hatóanyag nem egyéb, mint a kikerics alkaloidja, a colchicin, amelynek alkalmazásával először amerikai örök-lésbuvárak indukáltak bizonyos óriás-növényeket. A múlt év óta folytatják a nagyfontosságú kísérleteket Dahlemben és a magyar tudósnak 24 fajta növényről alkalmazott eljárásai után most folytatják az életteni vizsgálatokat, hogy a colchicinnal indukált óriási növényalakok különleges nagyságuk mellett mennyire előnyösebbek és értékesebbek az eddig ismeretes normális alakoknál és rendes termelési eredményeknél.

A használt módszerekről, amelyekkel az óriási növényeket elérte, a következőket mondja Györfly Barnabás:

— Az eljárások alapelve általában: a rendes sejtosztódást rendellenes külső feltételek létrehozásával, ilyen körülmények megerősítésével úgy megszavarni, hogy a megkettőzött chromosoma-állomány egyútvonalon sejt-magban maradjon. Egvik leghatásosabb és leghatározottabban alkalmazható polyploiditást okozó módszer a hőmérséklet hirtelen megváltoztatása. A hirtelen előidézt meleg vagy hideg megakadályozza a sejtosztódás rendes végbemene-telét.

Ezután részletesen vázolja a „kezelés”, a colchicin-injekciózás alkalmazását.

Eredményes a kezelés — mondja a fiatal természetbúvár. — ha a fiatal csiránövények hatását bemértük a colchicin-oldatba akkor, amikor az első levelek már kezdenek megjelenni.

A hatás eredménye fokozható, ha a kezelés előtt az oldalágakat és a levelek egy részét levágjuk és ezáltal a növekedést mintegy a kezelendő ágra összpontosítjuk.

— A mesterségesen indukált sejtmagállomány megkettőzéssel egyéb változások mellett

nagyobb lesz a növény levele, virága, termése, sokszor fokozódik a termés hozam, erősödik a szélsőségesebb termőhelyi viszonyokhoz való alkalmazkodás.

Dr. Györfly Barnabás most Dahlemben folytatja kísérleteit és munkája elsősorban a paprika után a rendkívül fontos len felé irányul, ahol sikerült ezzel a növényinjekciózási eljárással.

négyszeresre nagyobb óriás-lent előállítania. Ha a következő kísérletek is olyan eredménnyel járnak, mint amilyenekről a fiatal magyar bota-

AZ OROSZ HERCEGNŐ 200 MILLIÓS ÖRÖKSÉGE AZ ÖRÖKBEOFOGADOTT GYERMEK HARCA. OROSZ MENEKÜLTEK ÉRDEKES REGÉNYE

Párisból jelentik: Érdekes örökségi ügy bonyodalmairól ad hírt a francia sajtó. Az örökségi ügy szereplői — mint azt a Paris Soir is megírja — egy francia származású svájci arisztokrata, Loriol gróf, aki évek óta egész Európában kutatásokat folytatott felesége származásának megállapítására. Az örökségi bonyodalom ugyanis a gróf feleségének származása körül keletkezett. A grófnő orosz származású és a forradalom kitérőesek, mint az egyik legelőkelőbb orosz hercegi család tagja, menekült külföldre. Az orosz hercegnő azonban nem született hercegnő volt, hanem romantikus körülmények között került a főuri családhoz és éppen ezeket a körülményeket kell most tisztázni, hogy örökségét megkaphassa.

Allítása szerint 1912-ben fogadta örökbe a

Nagyheti és husvati istentiszteletek sorrendje a református egyházban

A temesvári református egyházban Virágvasárnaptól kezdve a hét minden napján leghírdetesebb istentisztelet lesz a következő sorrendben:

Április 2. Virágvasárnap reggel 9 órákor gyermekis-istentisztelet, prédikál Horváth István. Virágvasárnap délelőtt 10 órákor ünnepi istentisztelet, prédikál Debreczeni István. Virágvasárnap este 6 órákor a székely leányok vallásos műsoros ünnepélye, prédikál Ajtay Gábor.

Hétköznaponként este 7 órákor minden nap sorozatos biblia-magyarázat lesz ezzel a címmel: Emberek a Krisztus szentvedésében. A következő sorrendben: Április 3. hétfő este 7 órákor Pílatus. Prédikál Horváth István. Április 4. kedd este 7 órákor Heródes. Prédikál Debreczeni István. Április 5. szerda este 7 órákor Pílatus felesége. Prédikál Ajtay Gábor. Április 6. csütörtök este 7 órákor Czirénei Simon. Prédikál Debreczeni István. Április 7. nagypéntek reggel 9 órákor gyermekis-istentisztelet, prédikál Debreczeni István. Nagypéntek délelőtt 10 órákor ünnepi istentisztelet, a Golgotha értelme, prédikál Ajtay Gábor. Nagypénteken este 7 órákor A pogány százados, prédikál Horváth István. Április 8. szombat este 7 órákor Arimathiai József, orókál Ajtay Gábor. Április 9. húsvét első napján reggel 9 órákor gyermekis-istentisztelet, prédikál Krizsovánszky László kolozsvári IV. éves teológiai hallgató. Húsvét első napján 10 órákor ünnepi istentisztelet, prédikál Debreczeni István, úrvacsoraj beszédét mond Horváth István. Húsvét első napján délután 3 órákor vasárnapi iskolai ünnepély, prédikál Ajtay Gábor. Húsvét első napján este 6 órákor prédikál Krizsovánszky László legátus. Április 10. húsvét második napján délelőtt 10 órákor istentisztelet, prédikál Krizsovánszky László legátus. Úrvacsoraj beszédét mond Ajtay Gábor. Húsvét második napján este 6 órákor istentisztelet, prédikál Krizsovánszky László legátus.

Nagyhét minden napján istentisztelet lesz Rómánon is, este hét órákor az állami iskolában.

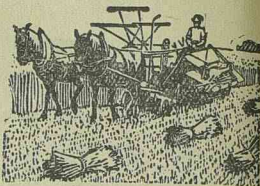
McFORMIK

Kévekötdő aratógép

KARNER EDE R. T.

Mezőgazdasági gépezet ály

Temesvár IV. str. I. Brattianu 41. Telefon 43-08

nikus két nagyjelentőségű publikációjában most beszámol, akkor előre látható, hogy egészen új irányba terelheti a növénytermelés egy jelentékeny speciális részét, lényegesen megsokszorozhatja a termelési eredményt és ezzel szinte átalakíthatja a mezőgazdasági ipar munkáját.

Érthető, ha ilyen kiállítások mellett minden eszközzel igyekeznek elősegíteni az „óriás növények” létrehozására irányuló kísérleteket. Ugy szakkörökben, mint gazdasági téren a legnagyobb várakozással figyelik Györfly Barnabás munkáját.

hercegi család. Az alig néhány hetes csecsemőt az uccán találták Moszkvában és egy gyermektelen hercegi pár fogadta magához. A kisleányt adoptálták és hercegi ranghoz méltó nevelésben részesítették. A forradalom kitérőesek a herceget meggyilkolták, a hercegné és a kisleány azonban elmenekülhettek az országból. A hercegnő ki tudta menteni emigrációba férje óriási vagyonának tetemes részét és most ezért a vagyonért folyik a harc anya és örökbe fogadott leánya között.

A hercegnő és fogadott leánya Párisban telepedett le és itt arisztokrata körökkel tartották fenn az érintkezést. A kisleány Párisban szép hadonná serdült és férjhez ment a francia származású svájci arisztokratahoz, Loriol grófnak. Házassága alkalmával nevelőanyjától kérte nevelőapja örökségének felét.

A grófnő nevelőanyja azonban az emigrációban férjhezment és tekintélyes vagyonból élt. A volt orosz hercegnő kerekén megalapította örökbe fogadott leánya kérésének teljesítését és annak örökösét nem adta ki azzal az indoklással, hogy sem ő, sem férje nem fogadták örökbe az uccán talált kisleányt, hanem csak felvették őt minden vagyoni kötelezettség vállalása nélkül. A hercegnő hivatkozott arra, hogy nevelő leánya semmiféle okmánnyal nem tudja igazolni az örökbe fogadás tényét.

Loriol gróf és felesége ezzel szemben arra hivatkozott, hogy 1918-ban az orosz forradalom kitérőesek az orosz nemesség családi adatait tartalmazó levéltárakat a forradalmárok elpusztították, az örökbe fogadás tényét igazoló hivatalos dokumentumot tehát teljes lehetetlenség felmutatni.

Miután azonban a hercegnő ragaszkodott az örökbe fogadásról szóló hivatalos irat felmutatásához és az örökségi ügy miatt nem juthatott dűlőre, Loriol gróf megpróbálta a lehetetlent és nekilátott a hivatalos örökbe fogadási dokumentum felkutatásához. A gróf éveken át folytatta a kutatásokat Európa valamennyi levéltárában és végül fáradozása eredményre vezetett: Prágában sikerült három hivatalos dokumentumot találni, amelyek egyike felesége örökbe fogadásának tényét tartalmazza.

A volt orosz hercegnő ezt a hivatalos írást — amely az eredeti okmány másolata volt, — hamisnak minősítette.

Az örökségi per a berni törvényszék előtt folyik. A legfelsőbb törvényszék most két szakértőt bízott meg az örökbe fogadásról szóló okmány hitelességének megállapítására. Az egyik szakértő a Lvoni rendőri laboratórium igazgatója, egy másik egy svájci szakértő, akiknek meg kell állapítaniuk, hogy a bizonyítékul produkált okmány valóban a grófnő 1912-ben Moszkvában történt örökbe fogadására vonatkozik-e. E szakértői véleményüktől függ a többszázmillió hercegi örökség sorsa.

Sulyos viszályok Anglia és Franciaország között — hajdan

Amikor egymáshoz vetélkedtek a Földközi tengerért. Régi londoni francia államfői látogatások és azok, amelyek — trónvesztés miatt — elmaradtak

VII. Eduard németgyölölete és franciabaratsága hozta létre az ententeot

Mussolini vasárnap tartott beszéde fölveti azt a nagy problémát, Anglia és Franciaország hajlandó-e a Földközi tengeren brit uralmatuk harmadik nagyhatalommal: Olaszországgal megosztani. A válasz csak az a természetesen válasz lehet, amelyet Olaszország földrajzi fekvése tesz indokoltá. A felszínre került probléma emlékeztet idezi azokat az idöket, amikor a Földközi tengeren Anglia riválisa Franciaország volt és

az angol világbirodalom törekvése nem kisebb féltékenységgel nézte Franciaország növekvő hatalmát, mint most Olaszországtét.

Lebrun elnök londoni látogatása, a francia—angol szövetség megerősödésének csúcspontja. Az entente cordiale, amely 1907-ben jött létre, jelentőségéből máig sem vesztett. Nagy út volt addig, míg az angol—francia barátság megeremődött. Evszázados háborúskodás gyűlöletét, világhatalmi féltékenységeket kellett elfojtani, hogy Európa nyugatán ez a szövetség létrejöhesse.

„AMIG NYARALOK, NE CSINALJANAK HABORUT...”

A 17-ik századik nyúlik vissza az angol és francia tengerészet vetélkedése. Ennek az emlékei, valamint Anglia magatartása Napoleon világhatalmi törekvéseivel szemben jóidre megmérgezték a két ország viszonyát és gyűlölettel töltötték el a di-csőségre büszke francia lelkeket. A negyvenes években Guizot volt az első francia miniszterelnök, aki felülkerekedett az elkeseredettségen és megtette az első lépést az Angliához való közeledés végett. Ennek következménye volt, hogy a fiatal Victoria királynő először látogatta meg Párisi és

ez a város nemcsak az ő, hanem fiának, későbbi Eduard királynak s szerelme lett.

Lajos Fülöp visszaadta Londonban a királynő látogatását, tehát Lebrun instani utasását megelőzően 96 évvel történt az első hivatalos francia államfői fogadtatás Londonban.

Lajos Fülöp többet nem menthetett az angol fővárosba, csak mint em gráns. Az 1848 évi forradalom trónjától megfosztotta.

Guizot politikájának azonban gyümölese termelt. A krmi háború idején Anglia és Franciaország fölfedezik közös érdekeiket és ekkor jönnek rá, hogy a közös lépések eredményt hoznak. A jövőszony azonban nem tartott soká. A zsákmány és a gyarmatok felosztása szembeállítja egymással a két gyaarmat. Sziam miati már-már maidnem kitör a háború, amikor annak elejét veszi az éppen francia földön nyaraló Viktoria királyné, aki Nizzából párralra asszonyi naivitással írja miniszterelnökének, lord Salisburynek a következő sorokat:

— Nem szeretném, ha háborúba keverednék egy olyan néppel, amelynek vendégszeretétét éppen

most élvezem. Amíg itt nyaralok, ne csináljanak háborút.

A viharfelhők eloszlanak. A királyné Párisban meglátogatja III. Napoleont és ezúttal magával viszi a walesi hereceget, az akkor 14 éves Eduardot. Eduard temperamentumának Páris tökéletesen megfelel és áradozva mondta III. Napoleon császárnak:

— Felésg, az ön földje oly szép és én úgy szeretnék az ön fia lenni.

Ezt a látogatást III-ik Napoleon nem adhatta vissza, sorsa ez lett, ami Lajos Fülöp: Londonba már csak mint emigráns került.

A PÁRISI NÉP KIFÜTYÜLI AZ ANGOL KIRÁLYT.

VII. Eduard életkedve és Páris-szerelme nem kevésbé járult hozzá, hogy a váltakozó angol—francia diplomáciai viszony végül is tartós barátsággá fejlődjék. Victoria fia nemcsak mint walesi hereceg, hanem később is, mint király, állandóan alakja volt a francia főváros előkelő helyeinek. A Montmartre-on, a Boulevard kávéházaiban és mindenütt, ahol telivér élet pezsgött, gyakorta jelent meg az angol hereceg testes alakja.

Sedan után az angol—francia barátság egyetlen alapja a németek gyűlölete volt. A francia érzel-

m azonban nehezen változtak meg Angliával szemben, hiszen élénken emlékeztek arra, hogy Napoleont, angol fogságban gyötörték meg, sőt arra is, hogy Stuart Mária angol hóhér fejte le, az orleansi szüz máglyáját angol kezek hordták össze. Eduard elhatározta, hogy megváltoztatja ezeket az érzelmeiket. Nem csinált titkot a francia barátság-ból, már azért sem, mert

életének egyik szórakozása volt az, ha unokacséjét, II-ik Vilmos német császárt megboszszanhatta.

Az északafrikai gyarmatokon sűrű alkalom volt francia—angol összetűzésekre, de Eduard azokat mindig leintette. Amikor 1903-ban Loubet elnök Algirba utazott, a gibraltári kikötőből Eduard király parancsára kifutott egy angol páncélos és zászlóját meghajlva üdvözölte a francia köztársaság elnökét.

Es mégis... A búr-háború után Edward Párisba megy és a búrokkal rokonszenvező francia közönség

a pályaudvarról bevonuló angol királyt füttyökkel fogadja.

Eduard, mintha mitsem vett volna észre, a párisi városházán a polgármester fogadja és az angol király egész közvetlenül így kezdi beszédét.

— En nem tudok mást önöknek mondani, mint azt: ha Párisba jövök, hazajövök.

Ez a közvetlenség hatott. Amikor VII-ik Eduard király három nap múlva elutazik, a boulevardokon özönöl népteti az angol királyt.

Az entente-cordiale első fogalmazása 1904 április 8-án került aláírásra, végleges alakban pedig 1907-ben. Arkot vont a zavaros múlt közé és ennek eredménye volt az, hogy 1914 augusztus 13-án megjelentek a francia szárazföldön a segítő angol csapatok és ugyanezen földön ma félmillió angol hősi halott fekszik eltemetve.

AGA FAKIR LÁTOGATÁSA A LÉT TULSÓ PARTJÁN A FAKIROK CSODÁI ÉS A GYAKORLATI TUDOMÁNY

Általános feltűnést keltett mostanában bizonyos Aga nevű fakir, aki az élve eltemetkezései kezdve végig a fakirizmus minden csodáit bemutatta. Az élettan tudósai már régen foglalkoznak ezekkel a különös jelenségekkel és tapasztalataik alapján most megmagyarázzák, hogyan ikerült Agának mindez, amit mi misztikusnak, megmagyarázhatatlannak találunk. A fakirok tulajdonképpen ugyanazt csinálják, amit az aszkéták, akikre lassan-lassan közönyössé válik az élet, az öltözék, akiknek sikerül, hogy végleg a szellem uralkodjék a test felett.

Ugyanezt az eredményt koncentrációval, légszézi gyakorlatokkal elér a fakir is. Mi, közönséges emberek, természetes állapotunkban nem tudjuk szívünk verését befolyásolni, nem tudjuk testünk hőfokát tetszés szerint emelni, vagy süllyeszteni, nem tudunk vérkeringésre, vagy emésztő szerveink munkájára hatni. De a fakir hosszú gyakorlattal

megtanulja, hogy tetszés szerint kormányozza belső szerveit, percekön át tud lélegzés nélkül lenni és testét olyan állapotba helyezni, mint akár a téli álomba merült állatok. Ez a képesség az eleven eltemetkezés titka. Aga fakirt, amikor ezen produkcióját bemutatta, alapos vizsgálat alá vették a jelenvolt orvosnőrok és pszichológusok. Koporsóba tették, beföldelték és így fektűt minden levegőtől elszigetelve nyolc órán át. Valóban bármelyikük életével fizette volna meg ezt a hajmeresztő kísérletet. Agának azonban meg sem kottyant az a látogatás a lét tulsó partjaira. Csak a pulzusa volt 168, a kísérlet végén, de csakhamar visszanyerte rendes szívverését is. A tudós orvosok azonban felfedték e művelet titkát. Aga agyi koncentrációval lassította szív működését és szívverő készülékkel úgynevezett cardiogrammal megállapították az ellenőrzők, hogy azt a félhalt állapotot létező elő szervezetében, amelyet orvosi műnyelven tomának neveznek. Ugyanígy szoktatta magát ahhoz is, hogy közönyös, majd teljesen érzéktelen legyen a fájdalommal szemben.

Tibetben, Indiában egész szekták vannak, amelyek képesek szöges ágyon fektűni és meztelen láb-bal tudnak lépkedni tüzes rostélyon. Ugyanígy tudják gyakorolni a levitációt is, testük felemelkedik és elhagyja a földet. Az is csak mélyreható gyakorlatok eredménye, hogy a fakirok testük színét meg tudják változtatni, mint a halak. De megtörténik néha az ilyesmi másokkal is. A párisi metafizikai intézetben éppen a mulkor figyelték meg egy asszonyt, aki véres jegyeket, betűket, öt szavakat kapott transzban a testén. Mindez azonban ma már nem megy megmagyarázhatatlan csodaszamba. A tudomány mai állása már megállapíthatja, hogy akarat és gyakorlat az egész. Az emberi test és idegrendszer állandó szoktatással a legbámulatosabb tevékenységekre képes.

A bánsági magyarság példát mutatóan kapcsolódik bele a népközösségi munkába

A vezetők már az első órákban magukévá tették a szervezés ügyét

Kolozsvárról jelentik: A Romániai Magyar Népközösség, mint ismeretes, megkezdte szervező munkáját. A különböző vidékek vezetői társadalmi tényezői már az első pillanatban felismerték a Népközösségeknek azt a nagy szerepét és jelentőségét, amit a romániai magyar nemzet-társadalomban be kell töltenie. Eppen ezért nagy örömmel és lelkesedéssel vállalták a szervezés sekször nehéz, nagy türelmet és körültekintést igénylő munkáját.

A központi irodába befűt különböző jelentések arról tanuskodnak, hogy a magyarság a legtökéletesebb egység szellemében jelentkezik és kapcsolódik bele a közösségi munkába. Azokon a vidékeken, ahol már a megbízások megtörténtek, új belső magyar élet indul. Világosan látják, hogy a Népközösségbe szervezendő romániai magyarság valamennyi életkérdése közelebb jut a megoldási lehetőségekhöz.

Külön e helyen is ki kell emelnünk a bánsági magyarság példamutató szerepét. Az ott élö nemzettestvéreink vezetői már az első órákban magukévá tették ezt a szent ügyet s eszelekvésükkel máris találhatták a munka időbeli elképzeléseit.

Gróf Bánffy Miklós dr., a Népközösség elnöke, a Front igazgatósági tagja, dr. Szász Pál,

a Front igazgatósági tagja, dr. Konopi Kálmán, dr. Mikó Imre és gróf Teleki Adam tanácsadó Bucurestibe látogatást tettek dr. Zigre Miklós kultuszminiszternél. A több mint egy óras kihallgatáson előterjesztették és részletesen meg-tárgyalták

a romániai magyarság mindazon nagy horderejű kérdéseit, amelyeknek a megoldása a kultuszminiszter hatáskörébe tartozik.

SCAL A-ban

AZ ÖRDÖCSZONY

(Jezabel)

BETTE DAVIS

Aranyéremmel díjazott filmremeke, amely minden világvárosban a legnagyobb sikert aratta. 4 CSILLAGOS MINŐSÍTÉS.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

„Az Amerikai Forradalom Leányai”

Páratlan ísgalmat keltett Észak-Amerikában az az újsághír, amely a nagy amerikai lapokban jelent meg tegnap.

A hír szerint az USA elnökének felesége, Rooseveltné, elhatározta, hogy abban a pazar műsorban, amelyet az angol királyi pár júniusi washingtoni látogatása alkalmából összeállított, szerepeltetni fogja a világhírű néger énekesnőt, Maria Andersont is.

Az amerikai kedélyeket a végtelenség felkorbácolta ez a híradás. Hogyan lehetséges, hogy az Amerikát ért páratlan megtiszteltetés alkalmával az angol királyi pár látogatásakor színes nő szerepeljen a szórakoztató műsorban.

Mert bármilyen világhírű is, Maria Anderson az Egyesült Államok közvéleménye szemében csak „egy néger nő”.

Az egész világsajtó nagy részletességgel számolt be az elmúlt hetekben arról az esetről, amelytől Maria Andersonnal történt. A világhírű énekesnő Washingtonban koncertet adott három héttel ezelőtt és e célból a hangverseny rendező vállalkozója akarta bérelni „Az Amerikai Forradalom Leányai” nevű nagyjelentésű konzervatív öregecsillottól a legnagyobb washingtoni hangversenytermet.

A négyesület nem adta bérbe a hangversenytermet, mert elveivel ellenkezik, hogy helyiségeiben színesek szerepeljenek.

A kínos esetet követő napon az amerikai sajtó világgá röptette a hírt: Mrs. Roosevelt, aki lelkes pártoló tagja volt „Az Amerikai Forradalom Leányai”-nak — váratlanul kilépett az egyesületből, hogy így juttassa kifejezésre tiltakozását a konzervatív amerikai négyesület állásfoglalásával szemben.

Az elnök felesége nagyon népszerű az amerikai közvélemény előtt. Az egyesületből való kilépésével csak fokozta népszerűségét, most pedig legújabb elhatározásával — hogy az angol királyi pár előtt szerepelteti a néger Maria Andersont — a legmerészebb elképzeléseket is tüllesztte.

— Elnapolták a francia parlament üléseit. Párisból jelentik: A kamara és a szenátus üléseit május tizenegyedikéig elnapolták.

— A hadirokkantak is akarnak szolgálni háború esetén. Constantaból jelentik: A hadirokkantak gyűlést tartottak, amelyen oly értelmű határozati javaslatot fogadtak el, hogy háború esetén kéri, hogy olyan helyekre osszák be őket katonai szolgálatra, ahol használhatnák a hazánkat.

— Május 15-én ül össze a Balkán-szövetség gazdasági tanácsa. Bucarestből jelentik: A Balkán-szövetség gazdasági tanácsának április 15-re tervezett bucurestii ülését május 15-re halasztották. Az ülés megtartása azért szenvedett halasztást, mert Törökország nagyarányú tervet dolgoz ki a Balkán-szövetség tagállamainak gazdasági együttműködésére.

— Elkobozták a Német Birodalmi Bank Newyorkban levő tartaléktökéjét. Newyorkból jelentik: Az amerikai pénzügyi hatóságok elrendelték, hogy a német Birodalmi Bank Newyorkban elhelyezett tartaléktökéjét elkobozzák. A határozat hangsúlyozza, hogy a rendelkezésre álló összegből Németországnak Amerikával szemben fennálló adósságát fedezik és az intézkedésnek nincsen kihívás jellege.

1725 április 2-án született Velenében Casanova Jacopo olasz kalandor. Él Olaszországban, Törökországban, Franciaországban, Németországban, Oroszországban és Csehországban. de szerelmi botránnyai és árбайai miatt sehol nem volt hosszabb maradása. Ezek miatt többször börtönbe is került. Szerelmi történeteit és egyéb kalandjait több kötetben megírta.

1805 április 2-án született Andersen Hans Christian híres dán költő. Számos verset és regényt írt, hanem nevét mégis világhírű gyermekmeséi tették maradandóvá. Több kötetre író bájatos meséit a világ majdnem minden nyelvére lefordították.

1872 április 2-án halt meg Morse Samuel Finley Breese amerikai fizikus és technikus. Róla neveztek el az általa felfedezett Morse-távírógépet. Morse a táviratozás apja.

1877 április 2-án született Brediceanu Tiberiu dr. zeneszerző, a hírneves Brediceanu-család sarja. Rése volt a kolozsvári román opera felállításában. Az általa szerzett dalok és táncok kottái sok kötetet tesznek ki. Nagy érdemeket szerzett a népies zene gyűjtése körül.

1905 április 2-án halt meg Beniczky-né-Bajza Lenke regényíró. Egyik legtermékenyebb magyar író. Elbeszélései és regényei kis könyvtárt tesznek ki. Történeti kedvesek és meseszövevények elevenek. Különösen a nők kedvelik írásait.

1725 április 3-án született Catullus Caius Valerius hírneves római lírikus költő. Catullus az első úgynevezett szociális költő.

1848 április 3-án született Ohnet György világszerte ismert francia regényíró. Majdnem minden regényét lefordították magyar nyelvre is. Egyik legismertebb regénye A vasgyáros. Több regényéből szindarabot is csináltak.

1897 április 3-án halt meg Brahms Johann hírneves német zeneszerző. Számos dalt, szimfóniát és zenekari művet szerzett. Ma is nagyon népszerűek Brahms magyar táncai.

— Megdőböntő szerelmi dráma Sepsiszentgyörgyön. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Pénteken délután megdőböntő tragédia játszódott le a sepsiszentgyörgyi piactéren. Korodi Rózi 28 éves magántisztviselő öt éven keresztül szerelmi viszonyt folytatott dr. Debu Vasile háromszékmegeyi főügyessel. Az utóbbi időben a viszony elhidegült közöttük és tegnap emiatt éles szóváltás volt a főügyész és a leány között. Tegnap délután a piactéren találkozott össze a tisztviselő a főügyessel és amikor látta, hogy további kérésele hiábavalónak bizonyult, revolvert rántott elő, kétszer a főügyészre lőtt, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. A főügyész súlyosan megsebesült, a tisztviselő pedig holtan esett össze. Dr. Liviu Campeanu brassói sebész operáció után eltávolította a főügyész testéből a golyókat.

— Huszezer hold terület borított el a magyarországi árviz. Miskolcra jelentik: A kiáradt Sajó a tegnapi mutatkozott kisebb apadás ellenére is 20 ezer katasztrális hold területnyi szántóföldet öntött el. A megáradt Szinva patak egy kanyarodásban egy katasztrális holdnyi területet szakított le a partról és sodort magával. A kisebb patakok is kiáradtak. Egész csomó ut és vasútvonal használhatatlanná vált.

A PONTOS IDŐ OREI

Az Egyesült Államok Tengerészeti Megfigyelő Állomásának egyik éjjel-nappal őrzött földalatti helyiségében, az időjárás, zaj és légnyomás változásaitól elszigetelve, három óra van elhelyezve. A félteke őrzött helyiségbe csupán egyetlenegy embernek, egy bizonyos Mr. Watsonnak van szabad bejárata. Hetenként egyszer belép az órák szentélyébe, megvizsgálja mind a hármat és megállapítja, hogy hányadnyi pontossággal mutatják-e az időt. Máskülönbön periszkópok segítségével olvassák le az időt róla, s aztán az Egyesült Államok minden részébe továbbítják az eredményt. Két biztonsági szekrény védi az órákat, mindegyiknek a hőmérsékletét pontosan ellenőrzik, a belső szekrényt villamossal melegítik 81 Fahrenheit fokra. A hőmérséklet teljesen egyenletes, legfeljebb egytized fokos eltérés fordul elő. A külvilágtól teljesen elkülönítve, szinte földöntúli elzárkózottságban kongatják a negyed, fél és az egész órákat ezek a féltő gondal őrzött szerkezetek. A három óra valóságos uralkodója Amerikának; mindennap 18.000 különböző szövetségi hivatalban felszerelt óra igazodik utánuk; mind világhíressé vált az „angyalórák” összekötve és halálos pontossággal mutatják ugyanazt az időt.

 SZEMÜVEGEK solingeni acélárak, beretvák, ottók, kések a legjobb minőségben
CAROL PRICKELMAYER
Timisoara II. Piata Traian 8.

— Megállapították a bucurestii gyógyszerésznő gyilkosának személyazonosságát. Bucurestiből jelentik: Több napos nyomozás után a bucurestii rendőrség pontos személyleírást szerzett azokról a személyekről, akiket Tampeanu Gheorgheta gyógyszerésznő meggyilkolásával gyanúsítanak. A súlyosan gyanúsított cseledeány neve Tecacin Olga sorocai illetőségű, a férfi neve Huseanu Ioan, aki hosszú ideig az államvasutak szolgálatában állt. Megállapítást nyert az is, hogy a férfi huzamosabban a targu-ocnai fegyház lakója volt és nemrég érkezett meg Galatiba Tecacin Olgával együtt. A két gyanúsítottól szóló fényképeket a reggeli bucurestii lapok már közlik és a fényképek alapján az ország valamennyi rendőrsége körözi a gyilkost.

— Szabó Dezső hatvan éves. Budapestről jelentik: Szabó Dezső idén tölti be hatvanadik életévét. A kitünő író 35 évvel ezelőtt adta ki első könyvét, amely a vogul szökegéséről szólt. Legismertebb könyve a tizenhat kiadást megért Elsdort falu. A jubileum alkalmából hívei országos ünneplést készítenek elő.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Mihalik Gyula, Rudolf Pál, Barton István, Sipean Constantin Ioan, Hajdu Traian János, Jichici Corneliu.

— Agyonlőtte szerelmesét. Bucurestiből jelentik: Gergely József 26 éves szabósegéd szerelmes volt Olteanu Jolán nevű leányba, aki azonban szerelmét visszautasította. A szabósegéd tegnap összetalálkozott a leánnyal a református dalárda próbáján és egy óvatlan pillanatban revolvert rántott és agyonlőtte.

(—) Szabadiábra helyezték Husz Hugót. Megirtuk, hogy a temesvári vizsgálóbíró néhány nap előtt tartóztatta Husz Hugót, a városi téglagyár könyvelő ellenőret, akit azzal vádolnak, hogy 410 ezer lejelt megkárosította a városi üzemet. Husz Hugó letartóztatását a temesvári törvényszék jóváhagyta és megerősítette harmannapos vizsgálati fogságát. Közben azonban Husz Hugó védője, Voicescu Gheorghie ügyvéd szabadiábrahelyezési kérelmet nyújtott be a vizsgálóbíróhoz, aki a kérelemnek helyt adott és elrendelte Husz Hugó szabadonbocsátását. Husz már elhagyta az ügyészség fogházát.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, április 2-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan utcában levő Ir-galmasok gyógyszerháza.

A II. kerületben a Maresal Joffre uton levő Schul gyógyszerház.

A III. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerház.

A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, április 3-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvador gyógyszerház.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerház.

A III. kerületben a Miron Costin uca sarkán levő Merklek gyógyszerház.

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő Braun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R:

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ

APOLLÓ A mentőtanú (Alibi) (angol film).
ATLANTIC: Tonnetella (német film), Stat és Bran Hollywoodban (angol film).
CAPITOL: Broadway angala (angol film).
RIVOLI: Estétől hajnalig (francia film).
SCALA: Az ördögasszony (Jezabel) (angol film).

MÁR A KISGYERMEKEK IS...

A londoni Hyde-parkban gyermekkocsik sorakoztak fel egymás mellett. A kocsikban egy-kétéves bébi, ajkukon gondtalan mosollyal várakoztak életük első — katonai gyakorlatára. Nőrszék, fiatal mamák kísérték el az apróságokat erre a hivatalos aktusra, amelyet az angol hadvezetőség igen komolyan vett: most próbálták ki ugyanis az új gázlarcot, amelyet a kormány a legfiatalabb angol polgárok számára kényszerített. Újszülött csecsemők, gyermekek, kétéves korig bezárólag, kapják ezt a miniatűr gázlarcot, amely ugyanolyan rendszerű, mint a felnőtteké, de egészen könnyű és finom anyagból készült, hogy az érzékeny apróságok minden kellemetlenség nélkül viselhessék. A próba kitűnően sikerült, a legkisebb csecsemő is jól tűrte a „bébiszako”, amelyek hosszú kacsabaringós csövein keresztül akadály nélkül tudtak lélegezni. Egymillióháromezrezer darab készült a legkisebb méretű gázlarcból és egymillióegyszáz ezer valmivel nagyobb a 2-4 évesek részére. Most kezdik meg az apró gázlarcok szétosztását és nem sokára a gyermekkocsikban a gumiszívó teljesítség és a pléhsörgő mellett ott fog heverni a modern gyermek nélkülözhetetlen védőpajzsa, a mérges harcigázak ellen oltalmazó félméteres gázlarc.

— **Eltiltották a budapesti EMKE kávéházát az elnevezés használatától.** Budapestről jelentik: Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Nagy Mihály dr. budapesti ügyvéd útján keresetben kérte a budapesti törvényszéket, hogy a Rákóczi-út és a Nagykörút sarkán lévő EMKE kávéházat tiltsa el az EMKE név használatától. A budapesti törvényszék ma hirdette ki ítéletét, amelyben a kávéházat a kereset szerint eltiltja az EMKE elnevezés használatától.

— **A Chambridge nyerte meg a themzei evezősversenyt.** Londonból jelentik: Szombaton délután bonyolították le a Themzen a Chambridge és Oxford egyetemek hagyományos nyolcevezős versenyt, amelyet a Chambridge egyetem legénye nyert meg négy hajóhosszal, 19 p. 03 mp. idővel. Chambridge-nek ez volt a negyvennyolcadik győzelme, míg Oxford, amely legtöbb két éven át győzött, 42 ízben nyerte a versenyt, egy ízben pedig döntetlenül végződött a küzdelem.

— **Szüllő Géza az interparlamentaris konferencián.** Budapestről jelentik: Szüllő Géza képviselő szombaton elutazott Nizzába, ahol részt vesz az interparlamentaris konferencia tanácsülésén. Szüllő Géza mintegy négy hétig marad távol Budapestől, idűlles céljából.

— **Szüllő Géza a gyümölcsfajtermesztő, oltógumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek, jutányosan kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.**

— **Ütlevélért csak személyesen lehet jelentkezni.** A temesvári rendőrvesztura közli, hogy a jövőben mindazok, akik útlevélet kérnek, vagy akinek útlevéle elintézés alatt áll, személyesen kötelesek megjelenni a rendőrvesztura útlevélosztályán. Az útlevélek kiállításánál közbiztonsági nincsen megengedve, még akkor sem, ha a közbenjáró szabályszerű meghatalmazással rendelkezik.

— **Örömhír pénzügyi tisztviselők számára.** Tautu Vasile került pénzügyi felügyelő visszatért a fővárosból Temesvárra és a pénzügyi tisztviselők számára örömhír hozott. A tisztviselők által már évek óta várt előléptésekre ugyanis az új költségvetés keretében most sor kerül. A pénzügyi szolgálatban előreláthatólag április 20-án történnek az előléptések, kinevezések és áthelyezések. Ezeknél azonban csak a tisztviselők szolgálati érdemeit veszik figyelembe. Az előléptések, kinevezések és áthelyezések az illetékes pénzügyi felügyelőség előterjesztése alapján történnek.

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban szombaton a következő mátkapárok kötötték házasságát: Butoi Constantin városi villanytelepi tisztviselő és Nedelcu Floarea, Weisz László magántisztviselő és Elbenschitz Erzsébet, Domici Gheorghe munkás és Vasici Leosava, Stefan Gheorghe rendőr és Prafcea Ecaterina, Lovisek József munkás és Mènesi Anna, Simon Mihály munkás és Tamás Rozália, Trankulov Antal mészáros és Kacsak Anna, Hollscwandtner Ede kesztyűkészítő és Lisafeld Teréz, Ujj Mihály szolga és Marza Mária.

— **Letartóztattak két veszedelmes kuruzslónt.** Craiovából jelentik: Az itteni rendőrség tegnap letartóztatta Dragulescu Floriciát és Anica Bradat, akik kuruzslással foglalkoztak. A két nőnek eddig számos áldozata van, ezek az áldozatok valamennyien hozzájuk fordultak, hogy betegségükből gyógyítsák ki őket. Az ügyészség minden esetben elrendelte a kuruzslók pácienseiként szereplő áldozatok exhumálását.

Felrobbantották a News Cronicle épületét

Három súlyos kimenetelű bombamerénylet Londonban

Londonból jelentik: Szombatra virradó éjszaka a főváros egyik legforgalmasabb helyén, a „News Cronicle” című napilap épülete előtt pokolgép robbant, amely az épület uccai frontjának nagyrészt teljesen elpusztította. A környező szerkesztőségek ablakai betörték az óriási légnymórástól. A robbanás színhelyén azonnal megjelent a Scotland Yard riadóközpontja. Ugyan-

csak ma éjszaka két bomba robbant a millomosok negyedében, a Barclay Streeten. A robbanások elpusztítottak egy butorizletet és egy női konfekciós áruházat. A londoni rendőrséget riadó készültségre helyezték. Azt hiszik, hogy a szélsőséges nacionalisták követték el merényletet.

Szlovákia 1700 négyzetkilométert enged át Magyarországnak

Pozsonyból jelentik: A Havas ügynökség jelentése szerint a budapesti német követ pentelel délután megjelent a magyar külügyminiszteriumban és azon kívánságát terjesztette elő, hogy Magyarország a Kelet-szlovénkóban átengedett területek ellenében a Pozsonytól dél-nyugatra fekvő magyar területekből engedjen át Szlovénkónak. Szlovák részről nagy érdeklődéssel várják a német közbelépés hatását.

A szlovák minisztertanács tegnapi ülésén,

hogy Középeurópa nyugalalmát fenntartsa, úgy határozott, hogy felhatalmazást ad a Budapestre kiküldött bizottságnak érdemi tárgyalásokra. Ezek a tárgyalások azokra a magyar követelésekre vonatkoznak, amelyeket a Magyarországból Lengyelországba vezető vasutvonal és a Nagybereznából Regete-Ruszkán és Ciroka-Ófalum át Lengyelországba vezet utvonallal kapcsolatban terjesztették elő. Ez a terület 1700 négyzetkilométert jelent.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Wolf Gizella született Klinger ötvenkét éves, Silber Józsa született Mayer nyolcvanhét éves, Kaufmann Izidor hatvanhat éves, Fischer Anna hetvenhat éves, Popescu Francisca hatvanéves éves, Ciobaru Gheorghe harmincegy éves földműves, Bogdan Teodor harminché éves, Schneider Mária, született Silberleitner, nyolcvanhét éves, Milicz Teréz, született Schwinger, ötvennégy éves, Tischler Anna, született Schanebl, hetvenhat éves.

— **A multbavesztett április bolondja.** Néhány évvel ezelőtt még ugratták az emberek egymást április elsején. A ködös messzeség valószínűségében veszték el azok a napok, mikor telefonhoz hívtuk ismerőseinket és bonyolult ravaszságú, napok fáradtságával kiagyalt ötletekkel járattuk április bolondját. Ezen a multbavesztő napon derű, kacagás hömpölygött végig a világon. Régi április elsejék... Ugratások?... Ugyan kinek van kedve hozzá! Hiszen egyetlen izgalmas kavargás a világ... A fenyegető lehetőségek nincsenek tekintettel „április elsejére”! Izzalom ömlik el a világon, események kergetik egymást és mögöttük ott remeg a remélt. Ugyan kinek volt kedve április bolondját járattatni?!... Hiszen mindannyian egy nagy cirkusz április-bolondjai vagyunk.

Különleges altatószer

R. P. Trilles, francia író, érdekes gyógyönyvéről számol be a pigmeusokról írott könyvében. Pigmeusok az egyenlítő környékén, Afrikában élő törpenövésű emberek, akik óvatosan őrzik az altatószert tartalmazó fa titkát. A fa neve nküi, s hatóanyagát — mint azt Trilles leírja — érdekes módon alkalmazzák. Mindig titokban, csoportosan mennek a kis emberek az erdőbe, ahol az általuk jól ismert nküi fa található. Annnyit elárultak, hogy a fa virága fehér, kicsi és illatos, levele vastag, fényes, a fa kérgének bemetszésekor pedig sűrű, piros nedv szívárog ki. E fa kergét és leveleit gyűjtik össze a pigmeusok s hazatérve, azokat gondosan megszáritják, majd gyömbélevelekből készült zacskóba zárják. Ezt az értékes szert furtangos módon használják fel mások tulajdonának elsajátítása céljából. Késő este oson titokban egy pigmeus távoleső törzsek lakhelye közelébe, hóna alatt a nküi fa szolgáltatta gyógyanyaggal. Mikor meglátja a házak őreit, ügyesen a mindig égő tűzhelyre dobja a száritottleveleket és kéreggel teli zacskót. Csakhamar alig észrevehető, kissé illatos füst száll fel, az örök fokozatosan bágadtabbak lesznek, majd elbóbiskolnak, végül minden élő lény mélyen alszik, még a tyúk és gödölyék is. Ilyen módon könnyű szerrel viheti el a kis állatokat s esetleg gyümölcsöt a pigmeus, másnap az örök hiába keresik az elcsent élelem nyomát. A kis negerek azonban nemcsak ilyen célra, hanem köhögés csillapítására és beteg emberek álmának biztosítása céljából is használják a gyógyönyvényt. Trilles hiába szeretne volna a francia gyógyszerkincset gazdagítani az érdekes altatószerrel, a bennszülöttek nem akarták megmutatni a rejtélyes fát.

— **Beomlott a ház — fogházra itélték a gondatlan építészeket.** Budapestről jelentik: A büntető törvényszék ma hirdette ki ítéletét a Rákóczi-út 73. számú ház beomlásával kapcsolatos bűnyűben. Ismeretes, hogy 1936. július 26-án a Rákóczi-út 73. számú négyemeletes ház építkezési hiba következtében összeomlott. Péntek Matild szobaleány meghalt és számosan megsebesültek. A törvényszék Enyedi Béla mérnököt hat heti fogházra és ezer pengő pénzbüntetésre, Stein Pál mérnököt pedig két heti fogházra ítélt gondatlanságból okozott emberölés miatt. Az indokolás megállapítja, hogy az emelet ráépítése a megengedettnél nagyobb megerheléssel történt és ez okozta a katasztrófát. Az ítélet nem jogerős.

— **Magyar filmek — Romániában.** Néhány napja érdekes vendége van a magyar fővárosnak: Budapesten tartózkodik Pop Ionel, a „Szegény gazdagok” Jókai-regény román fordítója, azzal a céllal, hogy a Szegény gazdagok című filmet, — amely hetek óta nagysikerű műsordarabja a pesti moziknak, — Romániába hozza. Pop Ionel minden erejét latba vetve küzd a magyar filmeknek romániai behozataláért. És mintha a hosszú várakozás után egy kis hajnalpirkadást lehetne látni: a román kormány megengedte, hogy a „Szegény gazdagok” című filmet behozza cenzurázás végett. Tekintettel arra, hogy a magyar filmben semmi sincs, ami kifogás alá eshetnének, minden remény meg lehet arra, hogy pár hét múlva magyar filmet fognak vetíteni a romániai mozik. Pop Ionelnek ebben a munkájában segítségére van a magyar külügyminiszterium és a budapesti román követség. Hasonlóképpen felkarolták az ügyet a budapesti lapok is. A cél: meggyőzni mind a két országnak a közvéleményét, hogy ebből mindenkire nézve csak haszon származik.

— **Szörnyszülött született a fogházban.** Craiovából jelentik: Az itteni fogházban Ilie Chiru Ileana szörnyszülöttnek adott életet. A csecsemő végtagjai teljesen elkorcsosodtak, orra nincsen és az arca is borzalmasan eltorzult. A szörnny más születésének pillanatában halott volt.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kúrt. ucca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mészkelt árak

= KÖZGAZDASÁG =

Eletbelépett az adók átvitelezéséről szóló törvény

A Monitorul Oficial április 1-iki száma közli a pénzügyi törvényeket

A hivatalos lap mai számában megjelent az adók átvitelezéséről szóló törvény, amely az övi adó-kivetést szükségtelenné teszi. Az átvizsgálás minden megkülönböztetés nélkül vonatkozik a kereskedelmi, ipari és szabadfoglalkozású adóra és a sup-racotára.

A jelenlegi eljárás az egyes adókról szóló törvény élethetiségi ötödösor alkalmazásáig ezáltal az adóreportálást. Amennyiben az adóhivatalok

olyan adót vennének át, amelyek már megszüntek, úgy azok törlése közigazgatási uton történtek. A felek a reportálásról külön értesítést nem kapnak.

Az intézkedés az érdekelteknél megnyugvást fog kelteni, mert a múlt évi adók átvitelezését maguk a kereskedelmi és ipari érdekteltettek kérték, viszont az emelés a költségvetés szükségleteinek megfelelő arányban történt. A törvény részleteire visszatérünk.

Megállapították a hitelnyújtás felső keretét

Az alaptőke 5 százaléknál senki több kölcsönt nem kaphat

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap március 30-i száma rendeletét közöl, amellyel a kormány módosította a banktörvénynek a hitelnyújtásokra vonatkozó 37. cikkének 1. pontját. A módosító törvények szerint a

a bankok egyetlen üzletfelületnek sem nyújthatnak a saját tőkájük 5 százaléknál nagyobb hitelt.

Bármely üzletfelületnek ennél nagyobb összegű hitel

engedélyezése kizárólag az igazgatótanács (Consiliul de administratie) hatáskörébe tartozik. A banktörvény 37. cikkének többi pontjai változatlanok maradtak. A módosító törvények bizonyos megszorítást tartalmaz a régi törvényvel szemben. A módosító törvényekkel a kormány a bankokat az immobilizálódástól akarja megóvni. A módosító törvények azonnal életbelépett.

Katonai behívás nem ok a felmondásra

Koncentrációnál is alkalmazandó a munkaszerződési törvény intézkedése

Bucurestiből jelentik: A magántisztviselők céhe gyűlést tartott Gh. Georgescu elnöke alatt. Az elnök közölte, hogy panaszok érkeztek hozzá munkaadók ellen, akik most a husvétii ünnepek küszöbén elbocsátják alkalmazottaikat. Bejelentette, hogy az összes fiókokat értesítette arról, hogy a munkaszerződésekről szóló törvény 81. szakasza alapján az alkalmazottak koncentrációra való behívása nem lehet ok a felmondásra, vagy elbocsátásra. Ezért a koncentráció idején történő minden felmondás, vagy elbocsátás törvénytelen, — és ezek ellen a céh minden eszközzel fog harcolni. A céh felhívta tagjait figyelmét, hogy minden esetben hozzanak tudomásra, hogy a szükséges intézkedéseket megtehesék — esetleg a hatóságok igénybevételevel.

Itt említjük meg, hogy a munkaszerződésről szóló törvény 88. szakasza előírja, hogy azok a magántisztviselők, akik legalább három hónapot töltöttek egy vállalatnál, katonai szolgálatra való behívás esetén egy hónapi fizetésre tarthatnak igényt. A behívott magántisztviselők, vagy hozzátartozók, tehát a fenti törvényre való hivatkozással kérietik a munkaadótól az egy hónapra járó fizetést.

A törvény intézkedései szerint ezt a kedvezményt minden alkalmazott, munkás vagy tisztviselő egy évben csak egyszer veheti igénybe a törvényben előírt időszakra. Ez a jog akkor is csak egyszer áll fenn, ha az alkalmazottat egy évben többször is behívták katonai szolgálatra.

(=) A cégbejegyzési bizottság ülése. A temesi cégbejegyzési bizottság, amely a temesi királyi helytartóság területén illetékes az új cégek működési engedélye tárgyában dönteni, ismét ülést tartott és több kérelmező ügyét intézte el. Ionescu Agrícola táblabíró elnököt a bizottság ülésén, jelen voltak Ilincea Iuliu kereskedelemügyi felügyelő, Nicichi Traian dr. a kereskedelmi és iparkamarák részéről és Vica Grigore, a Nemzeti Bank képviselője. A bizottság ezután nyolc cégbejegyzési kérvénnyel foglalkozott és ezek részint a temesvári, részint a lugosi kamarától érkeztek be. Az ügyek legtöbbszörében a bizottság a működési engedélyt megadta, néhány kérvényt a legközelebbi ülésre halasztott, egyet pedig elutasított.

Hogyan kell kiállítani a katonaság számára vásárolt árúk számláját. A katonaság által az utóbbi időben vásárolt árúk napjainak megszerzéséhez szükséges, hogy az illető kereskedők ezekről az árúkról szabályszerű számlákat állítsanak ki. Ezekre a számlákra ezer lejenként 3 lej okmánybélyeg és 4 lej repülőbélyeg ragasztandó s a számla összege után a pénzügyigazgatóságnál lefizetendő az 1 és 4 tized százalékos proporcionális adó. Más illeték a szóbanforgó számlák után nem rovdandó le.

A LIPCEI VÁSÁRON KÖTÖTT ÜGYLETEK IMPORTENGEDÉLYE. A nemzetgazdasági minisztérium importigazgatósága közli, hogy mindazok, akik a lefolyt lipcei vásáron vásároltak, az áru behozatala végett szükséges importengedély iránti kérelmüket április 15-ig az igazgatóságnál nyújtsák be, különben nem vettettek figyelembe. A kérelem a formatípuson történik és azon megjelendő, hogy az ügyel a lipcei vásáron kötött. Abban a rovatban, ahol a származási ország megnevezendő, azt a német céget is be kell vezetni, amellyel az ügylet kötött. Ha van elsőszámla (vorfaktura) azt is a kérelemhez kell csatolni.

Árfolyamok

SZOMBAT, ÁPRILIS 1.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladási jelenti) Holland forint 75-76.78, belgas 23.74-24.08, angol font 662.40-672.25, olasz lira 7.172-7.172, dollár 141.17-143.24, francia frank 3.57-3.78, svájci frank 32.08-32.57. Ezekben az árakban a devizafelár is benfoglaltatik. Dinár 2.898-3.05 pengő 25 és 26.50-27, német márká 40.50-41.50.

A PASSZIV LÉGVÉDELMI BEJELENTÉS MEGHOSSZABBÍTÁSA. A Monitorul Oficial március 6-iki számában közölt törvény szerint a passziv légvédelmi intézkedések megtétele végett a vállalatok április 5-ig voltak kötelesek irataikat, köztük a mérleg, nyereség-vesztégszámát fel példányban becsatolni. A határidőt április 25-ig hosszabbították meg.

A SZÓJABABERT VAGONONKÉNT 60 EZER LEIES ARAT FIZET A SOIA S. A. R. A német érdekeltségű Soia S. A. R. felhívást intézett a mezőgazdákhoz, amelyben közölte, hogy a folyó évben természetű szójababot vagononként 60.000 leies árban veszi át, illetőleg ezen az áron leköti.

PER TISZESÉGTLEN VERSENY MIATT. A bucaresti Kereskedelmi Kamara keresetet indított Sammy Schaffer bucaresti ellen, mivel az a „Kassol” márka bejegyzésének törlését, mivel ez a törvények kijátszásával készült, hűsönlekeppen azért is, mert nem volt megjegyezve, hogy egy bel-földi gyártmány (mivel kizárólag az angol nyelvenek használtata és a gyártónak hamis felhívatása által félrevezette a fogyasztókat) azt a hitelt keltvén, hogy a szóbanforgó készítmények külföldi eredetűek. Ennek a keresetnek az alátámasztására a Kereskedelmi Kamara azokat az iratokat és mintákat használta fel, amelyeket az Eszaki-amerikai Egyesült Államok területén működő Kolynos cég bocsátott a rendelkezésére és amelyek abban a perben szerepeltek, amelyet nevezett cég ellen indított védjegyvitás és tisztességtelen verseny címén.

ELMARAD A MAJUSRA TERVEZETT MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS. A Hivatalos Közlöny március 24-i számában miniszteri határozat jelen meg arról, hogy az 1939. májusra tervezett mezőgazdasági kiállítás elmarad.

ELHALASZTOTTÁK A SZATMÁRI VASUTI FELÜGYELŐSÉG BEOLVASZTÁSÁT. A szatmári vasuti felügyelőséget, a nagyváradi felügyelőséggel együtt beolvasztották a kolozsvári vasuti főfelügyelőség kereteibe. A szatmári tisztviselők kérték a beolvasztás végrehajtásának elhalasztását, mivel családok tisztviselőknél, ahol a gyermekek már egy intézetbe vannak iratkozva, a tanév folyamán nehéz dolog a költözés. A CFR vezérigazgatósága helyet adott a szatmári vasuti felügyelőség tisztviselői által benyújtott kérelemnek és a napokban értesítette őket, hogy a szatmári felügyelőséget az idej iskoláig végéig változatlanul Szatmáron hagyja. Ezek szerint a költözés csak június végén válik eszékessé.

Elegancia és báj sugárzik erről a képről, mely Irva Wanját egyik legjobb filmjében ábrázolja

SPORTSEMÉNYEK

Sas, a magyar válogatott jobbszélsője 50.000 ember előtt mutatkozott be Buenos Ayresben

A Boca Juniors vezetői úgy tervezték, hogy csak a harmadik bajnoki mérkőzésükön állítják be Sast a csapatukba. Közben azonban Sas olyan jól mozgott az edzéseken, hogy hirtelen elhatározással beállították már az idény első meccsére is, az Independiente elleni rangadóra.

50.000 ember volt künn a pályán (több nem fér el rajta) és 30.000 maradt a kapukon kívül, a lovasrendőrök nem kis bánatára. A közönség két embert ünnepelt a mérkőzés előtt (Rime-t, a FIFA francia elnökét, aki a kezdő rugást is megtette és Sast, akit a lapok Európa legjobb szélsőjeként harangoztak be és akinek nevét karban üdvözölték a Buca szurkolótábor. A

meccsen az Independiente megérdemelten győzött 2:0-ra.

Sas jól játszott, amikor játékban volt. Viszont mindössze 8-10 labdát kapott csak társaitól. Mintha amolyan enyhe „égetést” lehetett volna észrevenni. Sas minden labdáját beadta, belül azonban nem volt, aki értékesítse.

A mérkőzés utáni lapbírálatok kiemelték Sas nagy játéktudását, gyorsaságát, pontos beadásait. Egyhangú a vélemény, hogy Sas nagy nyeresége lesz a Boca csapatának, ha rá is fognak játszani.

Sas így nyilatkozott:

— Az az érzésem, hogy még jobban fog menni, ha összeszokom a fiúkkal.

Újszerű összeállításban játszik vasárnap a Venus az FC Kárpát ellen

Bucuresti. Vasárnap délután, mint ismeretes a fővárosban kerül elődöntésre a Venus FC Kárpát Román Kupa mérkőzés, amelynek kimenetele első nagy érdeklődéssel tekintenek sportkörökben. A Venus, amely a nemzeti bajnokság csaknem biztos győztesének látszik, igen nehéz feladat előtt áll, amikor a kitűnő játékerőt képviselő nagybányai

együttessel kell felvennie a küzdelmet a Román Kupa mérkőzése során. A Venus egész héten át szorgalmas edzéssel készült a nagy összeállításra és a következő újszerű összeállításban fog játszani az FC Kárpát ellen: Iordacheșcu — Sfera, Beffa — Gain, Feraru, Barulescu — Orza, Bodola, Humis, Petea Vălcov, Colea Vălcov.

Amerikai versenyző akarja megdönteni Eyston autós világrekordját

Az a hír, hogy Eyston az idén nem szállt harcba az automobil-csúcseredmény megjavításáért, az Újvilágban is felfokozta a vállalkozói kedvet. Cobb-ot, aki kijelentette, hogy meg akarja javítani a csúcseredményt, nem tartják elég erősnek ahhoz, hogy Angliának megtartsa a dicsőséget.

Jenkins, az ismert amerikai versenyző, ezzel kapcsolatban kijelentette az újságíróknak, hogy az idén ő is próbálkozni fog. A kísérletek

hez szükséges anyagi erők már együtt vannak. — Elég erősnek érzem magam ahhoz, hogy túlszámnyaljam Eystont. A gépem is erős lesz, 2600 lóerős motort építettek bele gépembe, a mellyel a kora ősz folyamán már kísérletezni is fogok.

A gép megépítésének technikai előkészületei már folyamatban vannak. A motor már a fékpádon van. Egyelőre még nem sikerült teljesítményét a tervezett lóerőre emelni. A „fésülők” szorgalmasan dolgoznak. Jenkins is a Nagy Sós-ó partján fog kísérletezni.

Ripensia-CAMT barátságos mérkőzés lesz, ma délután az Electrica pályán

Ma, vasárnap Temesvárot csak két barátságos mérkőzést és több ifjúsági valamint törpe bajnoki meccset bonyolítanak le. Az Electrica-pályán délután négy órakor a Ripensia és a CAMT játszanak barátságos mérkőzést. Mindkét együttes a legjobb összeállításban szerepel és így érdekes, izgalmas küzdelem várható. A másik barátságos mérkőzés délután négy órai kezdettel a Rapid-pályán lesz, ahol a Rapid és a Patria találkoznak.

Barátságos mérkőzések a fővárosban

Bucuresti. Vasárnap a Macebi az ACFR csapatával játszik barátságos mérkőzést. Ploestiben pedig a Tricolor—FC Rapid barátságos mérkőzésre kerül sor, amelyre az FC Rapid a következő csapattal áll ki: Negru — Wetzer, Lengher — Vintile, Rasinariu, Raffinszky — Bogdan, Moldoveanu, Borátky, Dan Gavrilescu, Hotoran.

Humis a Venus középcsatárja szerepelhet válogatott mérkőzéseken is

Bucuresti. Humis a Venus görög származású nagytudású középcsatárja román állampolgárságot kért. Humis, mint román állampolgár résztvehet az országos válogatott csapatmérkőzéseken is.

A párisi Racing Club négy millió lei összeget ajánlott fel Bicanért

Páris. Ismeretes, hogy Bicanért az osztrák, majd a cseh válogatott középcsatárát nagy verseny indult meg a különböző államok nagy futballgyesületei részéről. Francia egyesületek is érdeklődtek a világhírű futballistáért és mint az egyik francia lap írja a Racing Club közel 4 millió leinek megfelelő összeget ajánlott fel a nagytudású futballistáért.

Magyarország új asztali tenisz bajnokai

Budapest. Magyarország 1939. évi asztali tenisz bajnokságait a következők nyerték:
Férfi egyes: Semidl UTE.
Férfi páros: Semidl—Sós UTE.
Női egyes: Sipos Annus PSL.
Női páros: Sipos—Mednyánszky.
Vegyes páros: Semidl UTE—Sipos PSL.
Ifjúsági egyes: Krausz (Miskolci Előre).

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

57

A Déli Hírlap eredeti regénye
írta: Félegyázi András

Utányomás 1105.

— Pfitt, Bruderherz! Bon soir, monsieur Hogyishivjácsak!

— Monsieur Limoujel, — igazította helyre férje emlékező tehetségét Eveline asszony.

— Bon soir, monsieur Limoujel, — kiáltották mindnyájan és örömmel szorongatták a bértáncos kezét.

— Ruhe, — vetett véget a zajos üdvözlésnek Höllriegel Hans, — itt nem lábatlankodhatunk, mert megbotlanak bennünk a táncosok. És mint-hogy én vagyok az utimarsall, kiadom a parancsot, hogy vonuljunk az ötös páholyba, amelynek fenn-tartásáért Bordeauxból táviratilag kértem, Allons!

— És elsőnek megindult a páholy felé.

— Természetesen, a monsieur is velünk tart, — szólt, fejét kissé hátrafordítva.

— Magától értetődik, — hagyta helyben Schenner.

— Nem is lehetne másképpen, — duplázott rá Lemle Franz.

A nők nem szóltak semmit, hanem a maguk módja szerint biztosították maguknak a szellemes társalgó, kedves udvarlót és kitűnő táncost. Hildegard jobbról, Eveline pedig balról karolt belé és úgy vezetett.

— Köszönöm, hölgyeim, hogy bájos karjuk bilincsével visznek a gyönyör felé, — udvariaszkodott Limoujel — ilyen két porkoláblal édes volna számomra az út még a guillotine felé is.

— Már pedig az ön fejét nem ütjük le, — hangoskodott megint Ewald, aki mögöttük haladt, — de ha már fejét kell leütni, legyen az inkább néhány pezsgős üvegé.

— Ugy van, — helyeselt Franz.

Bevonultak a páholyba.

Leültek. A két nő maga közé vette a táncost. Hildegard másik oldalán Lemle, Evelinétől balra

pedig Schenner ült. Az asztalfőt Höllriegel foglalta el.

— Ez a hely azért illet meg engem, — jelentette ki, — mert én vagyok az elnök. Én osztom ki a szerepeket. Ewald és Franz velem együtt majd csak iszik, a két asszony és a monsieur pedig ezenkívül még táncol is. Egyet azonban előre kikötök, monsieur Limoujel.

— Elfogadom, — jelentette ki Limoujel.

— Remélem azonban, hogy be is tartja. A fel-fétel az, hogy önnek a táncolás ürügye alatt nem szabad kevesebbet innia, mint amennyit mi három germánok iszunk. Gemacht?

— Mondtam, monsieur, hogy a kikötést elfogadom, pedig akkor még azt sem tudtam, hogy miről lesz szó. Azt hittem, hogy valami súlyosabb dolgot. Természetes, hogy az ivásban igyekszem az iramot önökkel tartani. Csak aztán el ne maradjanak a versenyben!

A németek nevettek. Meggyőződésük volt, hogy ők, akik diákkorukban a Burschenschaft leghiresebb ivói voltak, az italozásban legyőzhetetlenek. Viszont Limoujel arról volt meggyőződve, hogy ő, akinek hivatása, hogy a mulató számláját minél nagyobb magasságba emelje, a pezsgőzésben verhetetlen.

— Jawohl, — tette le csattanva kezét az asztalra Höllriegel, — jawohl, majd meglátjuk, hogy ki tud jobban inni. Ami minket illet, nagyon szomjasak vagyunk. Angliában annyi komisz portersört és annyi fanyar bort ittunk, hogy már minden vágyakozunk valami jó italra. Ez a vágyakozás pedig szomjuság.

A pincér hajlongva érdeklődött, hogy milyen vacsorát kívánnak. Mindenki bement a maga kedvencei felé, csak az ital megrendelését hányták Höllriegelre. Az pedig az egyik legjobb márkájú pezsgőt választotta és hozzátette:

— Egyszerre öt üveggel hűtsenek be!

Limoujel már a vacsora előtt is megtáncoltatta a két hölgyet, nem mulasztotta el azonban azt sem, hogy a férfikkal koccintson. Vacsora után pedig hajnalig folyt az ivás és a tánc. Tánc közben pedig tartott az udvarlás.

Hajnaltól a társaság felelősdött és elbűsült Limoujeltól. Utolsóként Höllriegel nyújtotta neki kezét, ugyanakkor egy ezer frankos bankjegyet csuszatott a tenyerébe.

Igy ment ez hat éjszakán át egyfolytában. Limoujel Alexandre szinte nélkülözhetetlenné vált a németek számára. A három férfinak nem kellett volna nélküle a pezsgő, a két nő pedig nem kívánt más táncost, csak őt.

Tüzesen udvarolt a két nőnek és föltöltött velük.

Már a délutánokat is a német nők társaságában töltötte. Ez azonban önkéntes szolgálat volt, amelyért nem járt külön tiszteletdíj. Ajánlkozott, hogy elkíséri a nőket délutáni sétáikra és megmutatja nekik Páris szépségeit és környékét.

A fejében érdekes terv fogamzott meg.

Kapóra jött neki ez a három vegyészmeznök. Eleinte úgy gondolta, hogy szépségével nagytudója fölül, amire szüksége van. Érdeklődött gyártmányaik felől és megkérdezte, hogy készítik-e a mezőgazdaságban használatos cikkeket is.

— Természetesen, — felelte Höllriegel.

Schenner és Lemle pedig csak bólintott.

De a következő pillanatan már másról kezdtek beszélni.

Limoujel csakhamar rájött, hogy a németek üzleti dolgaikról nem hajlandók beszélni italozás mellett. Ha Limoujel még szakember lett volna, akkor talán lehetett volna vegyészetről vitatkozni, de így kíváncsiságára meddő maradt és azért nem erőltette a dolgot, nehogy gyanút keltsen. Tudta, hogy ezek a németek feltevére őrzik üzleti titkaikat.

Ebben mindinkább arra gondolt, hogy céljaira felhasználja a két nőt és ezek útján gyűjtsék majd a németek valamely gyártási titkát megkaparintani, természetesen lehetőleg olyat, amelyet később felhasználhat. Még fogalma sem volt róla, hogy a két nőt hogyan használhatja föl céljaira, de mindenesetre egyre forróbban udvarolt nekik és egyre szívesebben szentelte nekik a délutánjait.

Gondolta, hogy majd csak lesz valahogy.

— És a véletlen, amelyre magát bízta, végül is segítségére sietett.

A hetedik nap délutánján volt, hogy Evelinére és Hildegardra bérautóval várakozott a szálloda előtt. Ugy beszéltek meg, hogy kirándulnak erszaillesbe.

A két nő pontosan öt órakor kilépett a szálloda kapujából és derűsen fogadta Limoujel köszönését.

(Folytatása következik)

Rádió

VASARNAP, APRILIS 2.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek. Ritmikus torna. Ház-
tartási és orvosi tanácsok. 9.55 Szentmise közvetít-
tés. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, sport,
vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10:
Rádió híradó. 14.30: Hanglemezek. 15.20: A fa-
Mí órája. 16.10: Román népdalok. 17.45: Hangle-
mezek. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.2: Le-
mezek. 19: Orvosi krónika. 19.15: Hanglemezek.
20: Sporteredmények. 20.15: Hanglemezek. 22.40:
Operettlemezek. 23: Rádió híradó. 23.15: Tánc-
zene.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek 10: Fő-
rög katolikus istentisztelet. 11: Református istentisz-
telet. 12: Katolikus istentisztelet. 1.30: Operaze-
nek. 2.50: Egészségügyi kalendárium. 3: Le-
mezek. 4: Halás Agoston dr. előadása. 4.45: Per-
tis Pali cigányzenekara. 5.40: Czákó Elemér elő-
adása. 6.10: Honvédszene. 7.30: Zsuzsády István
előadása. 8: Egyházzenei hangverseny. 8.5: So-
mogvári Gyula dr. verseiből ad elő. 8.50: Sport-
eredmények. 9: Két egyfelvonásos. 10: Magyar
Imre cigányzenekara. 10.40: Hírek. 11: Tánczene.
11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyel-
ven. 12: Szalózene. 1.05: Hírek.

Bécs. 19: Népdalok és népzene. 20.10: Hangver-
seny. 21.10: Tarka dalos-zenei egybeállítás. 23.30
Tánczene.

Belgrád. 19.30: Énekek. 20: Lemezek. 21: Népdal-
ok. 23.15: Karének.

Milánó. 18: Szimfonikus hangverseny. 21.30: Leme-
zek. 22: Operett. 24.15: Tánczene.

Páris P. T. T. 20.30: Lemezek. 23.45: Ének és
tánczene.

Varsó. 19: Vallásos zene. 20: Tavasz dalok és ze-
neművek. 20.30: Lemezek. 22.20: A rádió zene-
kar hangversenye.

HÉTFŐ, APRILIS 3.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. Ritmikus torna.
Háztartási- és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek.
13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli
hangverseny. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: A déli
hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások.
18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Énekszám-
ok. 19: Művészeti krónika. 19.15: Lemezek.
20: Előadás. 21.05: Rádiózenekar. 22.10: Rádió-
híradó. 22.25: Hangverseny. 23.45: Hírek fran-
cia, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11:
Hírek 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.10:
Suki Tóni cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.30:
Postászene. 3.35: Hírek. 5.15: Diákkézlő. 5.45:
Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10:
Dory Béla előadása. 6.35: Indulók. 7.20: Közvetít-
és az akasztalainai sóbányákból. 8: Kovács Bal-
di Miklós énekel. 8.30: Asztalos Miklós előadá-
sa. 9: Benedetto Mazzacurati gordonkázik. 10:
Géczy Barnabás zenekara. 10.40: Hírek. 11: A
kassai rádió műsorából. Csiri László cigányzene-
kara. 11.40: Hírek német, olasz angol és fran-
cia nyelven. 12: Szalóntós. 1.05: Hírek.

Bécs. 20: Népmondák dalokkal. 21.10: Könnyű és
tánczene. 23.30: Ének és zongora.

Belgrád. 19.20: Népies zene. 19.50: Hegedűjáték.
21: Operaelőadás.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: A rá-
diózenekar hangversenye.

Páris P. T. T. 20.30: Lemezek. 21: Zongorajáték.
21.30: Tánczene. 22: Bécsi zene.

Varsó. 19.30: Oratórium. 20.30: Zenekari hangver-
seny. 22: Zongorajáték. 22.45: Lemezek.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fűrdő s
gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu.
Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata
I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-rafik. Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-rafik. Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-rafik. Calea Dorobanților 2.
III. kerület: Helfenbein-rafik. Piata Lahovari. IV. kerület: March-rafik. Piata Kütt. — Nőgrády-rafik. (Tivoli mellett) — Olariu-rafik. Piata Dragalina 6. Tele-
fon 45—06. — Vittek-rafik. Bul. Carol 54. — Ga. góczy-rafik. Strada Brătianu 15/a. Telefo-
n 13.

Állást keres

Öregebb nő iroda takarítást vállal.
Címeiket a kiadóba kéri leadni. 945

Mosást, vasalást vállal szegény, tiszt-
ságos, tiszta asszony. Cím a kiadó-
ban. 946

Elmennél üzletbe kiszolgálni, vagy
kasszához is. II., Comuna I. G. Duca
III., ucca 224. (Kardos-telep). 926

Kert ásást, fák és vetemények ülte-
tését vállalja 4 gyermekes munkanél-
küli. Cím Sipoș János, Ronat, Str.
Taciú 11. 936

Fiatal leány kezdő irodai állást keres
Cím a kiadóban. 925

Nagy vacsorákra, esküvőkre, zsurok-
ra a legfinomabb ételek készítését
vállalom. Nagy gyakorlattal rendel-
kezem. III. Str. Vilhelm Mühle 24.
Muth Adámnál. 932

Gyermek mellé ajánkozik fiatal úri-
leány. Cím a kiadóban. 937

Adás-velet

National register kassza keveset hasz-
nált eladó. Keller gyógyszerár, III.,
Bulev. Carol 27. 822

Halló! Halló!

BOROK

A bakovai—szilasi hegyi bo-
rok egy ízben, mint minőség-
ben kitűnőek. Érdeklődni:
Informator Bacova

Kombinált szoba és díohálószoba elő-
adó. Földi II., Str. Bănuțiu 80. 2-es
villamos megálló sarkánál. 832

„Vitamîn” Soc. Coop. Moara de
Ardeu Timișoara.

INVITARE.

„Vitamîn” Soc. Coop. Moara de
Ardeu va ține la 15 Aprilie 1939 la
orela 10 în localul Cooperativei
„Corvin din Timișoara I., Str. Lono-
vici 2.

Adunare Generală Ordinară

la care se invită membrii societății în
senzul Art. referitor al statutelor cu
aceia că în caz, dacă la această mem-
brii nu se vor prezenta în număr su-
ficient pentru votare, la 25 Aprilie
1939 se va ține tot acolo o nouă adu-
nare generală ordinară, care va de-
cide asupra obiectelor puse la ordi-
nea de zi, fără considerarea la nume-
rul prezenților.

Ordinea de zi:

1. Raportul despre rezultatul ges-
tunii anului 1938 și darea descăr-
cării.
2. Stabilirea bilanțului pe anul
1938.
3. Dispozițiunii asupra beneficiu-
lui net.
4. Alegerea 9 membrii în direc-
țiune.
5. Alegerea 6 membrii în comisia
de cenzori.
6. Aprobarea bugetului pe anul
1939.
7. Fixarea sumei maxime la care
cooperativa se poate angaja.
8. Hotărârea asupra ridicării Păr-
țiilor Sociale.
9. Eventuale propuneri.

Timișoara la 30 Martie 1939.

Consiliul de Administrație.

Hirdessen
a Déli Hírlap-ban

Lakás

Kétszobás modern, parkettás, fürdő-
szobás lakások azonnal és május 1-re
kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmaster-
nél. 675

Egyszobás garzonlakás I. kerületben
április 15-re, vagy május 1-re keres-
tetik. Címeiket a kiadóban kérem le-
adni. 942

Kétszobás fürdőszobás lakás május
1-re kerestetik. Címeiket kérem lead-
ni a kiadóhivatalba.

Modern 3 szobás lakás, fűrdő és cse-
lédszobával, vasúti állomás közelében
májusra kiadó. IV. Spl. Tudor Vladi-
mirescu 31. 785

Háromszobás, modern uccai lakás, na-
pos oldal, I. emelet, május 1-re ki-
adó. III. Str. Romulus 14. 821

Szépen bútorozott különbejáratú uc-
cai szoba, fürdőszoba használatlalt a
Mária-szobor közelében kiadó. Cím a
kiadóban. 790

Kétszobás lakás, esetleg kis családi
ház, második kerületben május 1-re
kerestetik. Cím a kiadóban. 829

Kétszobás, fürdőszobás lakás május
1-re olcsón kiadó. I. Str. Ungureanu
17. I. em. 5. 830

Sirkövek

termésköből fényezve, fekete svéd
gránit, Symit, Labrador és fehér
ellentálló márványból a mai visz-
nyoknak megfelelő, igen olcsó árak
mellett

Granofsky János Timișoara

IV., Str. I. Brătianu 10., villamos
megállóhely, régi római katolikus
templommal szemben.

„Corvin” Cooperativă Generală de
Credit din Timișoara.

INVITARE.

„Corvin” Cooperativă Generală de
Credit din Timișoara va ține la 15
Aprilie 1939 la orele 9 în localul coo-
perativei din Timișoara, I., Str. Lono-
novici No. 2.

Adunare Generală Ordinară

la care se invită membrii societății în
senzul Art. referitor al statutelor în
aceia că în caz, dacă la această mem-
brii nu se vor prezenta în număr su-
ficient pentru votare, la 30 Aprilie
1939 se va ține tot acolo o nouă adu-
nare generală ordinară, care va de-
cide asupra obiectelor puse la ordi-
nea de zi, fără considerarea la nume-
rul prezenților.

Ordinea de zi:

1. Raportul despre rezultatul ges-
tunii anului 1938 și darea descăr-
cării.
2. Stabilirea bilanțului pe anul
1938.
3. Dispozițiunii asupra beneficiu-
lui net.
4. Alegerea alor 3 membrii în di-
recțiune.
5. Alegerea 6 membrii în comisia
de cenzori.
6. Aprobarea bugetului pe anul
1939.
7. Stabilirea condițiilor de a
acorda împrumuturi.
8. Fixarea sumei maxime până la
care cooperativă se poate angaja.
9. Eventuale propuneri.

Timișoara, la 28 Martie 1939.

Consiliul de Administrație.

Kütlönfele

Cserélném bucarestii üzletemet, Te-
mesvárott lévő 1.500.000 lei értékű,
jövendelőző házam II. Str. Irlanda
30. 831